

The Salvation of the people depends upon themselves upon their capacity for suffering and sacrifice.

—Mahatma Gandhi.

INDIAN

INDIAN PUBLIC LIBRARY
8 AUG 1956

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

Non-violence is the law of our species as violence is the law of the brute.

—Mahatma Gandhi.

No. 29 —Vol. LIV.

Friday, 3rd August, 1956

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: SIX PENCE.

COMMONWEALTH CAN'T ENDURE WITH COLOUR BAR

IF the Commonwealth is to endure, then its member nations must end all forms of racial discrimination, Mr. Edgar McInnes, a visiting Canadian expert on international affairs, told a Rotary lunch in Johannesburg.

"Any discrimination or duality of status," he said, "is quite incompatible with the principles of British democracy on which the Commonwealth has been built."

Mr. McInnes, who is president of the Canadian Institute of International Affairs, is on a six-week study tour of South Africa. He is a former professor of history at the University of Toronto and former member of Canada's delegation to the UN General Assembly.

He said the Commonwealth was becoming increasingly multi-racial. The process that had started after the war with the evolution of the Asian dominions, was not yet ended. Already West Africa was knocking at the door. Britain could not stop this development.

Also developing was the problem of plural communities within the Commonwealth, with multi-racial communities like the Central African Federation,

Malaya and the coming West Indian Federation.

Given this kind of picture, there could be no discrimination between races within the Commonwealth.

"By and large the risks of freedom are usually less than the risks of oppression.

Time is now pressing. If you delay too long, you will get not the peaceful devolution the British have had in Asia, but a violent break-away such as the French are experiencing.

"The stakes are high. On this depends whether the great continents of Asia and Africa will be aligned or not in a friendly union with the Western world."

British Press Investigates Concentration Camp Charges

TWO of Britain's biggest national daily newspapers have flown senior staff journalists to the Union to investigate "Strijdom's Black Belsens"—as alleged in 'Reynold's News.'

After the publication of the article in 'Reynold's News'—taken from the Rand magazine 'Drum'—Dr. H. F. Verwoerd, Minister of Native Affairs, replied to the allegations.

He said: "It is absolutely untrue that there are any concentration camps for Natives anywhere in South Africa."

Exactly the same procedure for the banishment of Natives was followed today as was followed by previous governments, including that of General Smuts.

When a Native in a Bantu area was found to be responsible for disturbing order, he was sent to another Bantu area where he could not have the same subversive influence. This was done in the interests of the Bantu community, not of the European.

In this new Bantu area the Government saw that there was suitable accommodation for the Native and his family. Often accommodation was provided on a Native trust farm inside a Native area such as in the case of Frenchdale.

(Frenchdale is described in the 'Drum' magazine article.)

There were very few places where more than one person was sent. In the first case it was the policy of past governments and the present not to create the slightest impression of a concentration camp.

(Continued on page 330)

Protest Against Banishment Law

A PETITION signed by more than 50 East London ratepayers calling on the Mayor (Councillor H. N. Goddard) to call a public meeting on the Native (Urban Areas) Amendment Act, was handed to the Town Clerk (Mr. I. T. McPherson) recently.

Mr. B. P. H. Curran, M.P.C., and Mr. F. A. Stakemire, who presented the petition on behalf of the municipal voters, afterwards made a joint statement expressing their opposition to the operation of the Act.

They said the Act gave

local authorities the power to order any African to leave the area under their control if, in their opinion, his presence was "detrimental to the maintenance of peace and order."

"Thus all local authorities
(Continued on page 330)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

**140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.**

**NEW NYLON
SAREE MATERIALS**

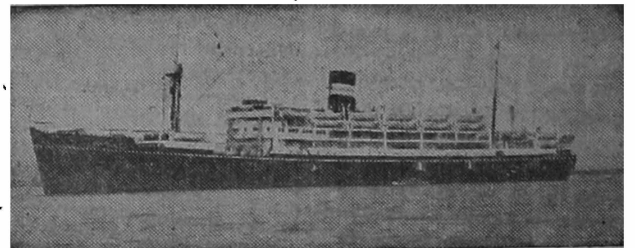
— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.	Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	Also Leather 8/6 & 10/6 pair
BLOUSES Printed Georgette and Bomberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.	

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 30th July. Sailing 4th August 1956.
For Bombay.

S. S. Karanja due 31st August. Sailing 5th Sept. 1956.
For Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £92-0-0

Second " " " £60-15-0

Third Class Bunk £31-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-18-0

Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-6-0

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by com-
munication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAIAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 3RD AUGUST, 1956

South African "Belsen" Camps

THE African Magazine "Drum" recently published a report by one of its reporters on the detention camp at Frenchdale where Africans in the bad books of the apartheid overlords are kept. The revelation to the world of the existence of such an institution seems to have upset the Union Government very badly. So much so that there has been a spate of denials of the existence of a concentration camp.

People everywhere ask themselves: What is the real position in these camps? In the first place it would not be strictly correct to call them concentration camps—certainly not in the sense in which they are known to be run in Nazi Germany. They have certain things in common with the Nazi institutions and to these we shall return shortly.

These camps do exist in South Africa where political prisoners, very largely, are detained. The system of detention is not as rigid as it was at Belsen. Those who like are free to bring along their families. There are no systematic murders as were found in Germany. There are no large concentrations of populations inside these camps. To the extent that this is the case, it is not proper to speak of concentration camps as yet.

But the real issue is not whether or not large numbers of people are locked

up in any one camp. It is whether or not large numbers of people, whose political activities they dislike, are denied their liberty and locked up in detention camps all over the Union. The Government has not denied that people of this type are detained at different points in South Africa. The point that emerges from this is that each detention camp as such cannot be properly described as a concentration camp; but their sum total constitutes an institution which has some of the important features of a concentration camp in the making.

The real point that matters, then, is that it is wrong for any government to rob the citizen of his liberty simply because he holds views not palatable to the rulers. From this emerges another point: that a system which uses imprisonment of any form to silence legitimate political criticism is bound to resort more and more to the concentration camp as its victims revolt against its authority.

If we do not have a South African Belsen as yet, the day is not far when we shall have one. By its very nature, apartheid is bound to produce its own Belsens. Any system which reduces human beings in the mass to the level of thinking with the blood ultimately produces concentration camps and gas chambers.

In opposing apartheid we do not stand for a different South Africa; we also want to spare the country the horrors of living in an atmosphere dominated by the concentration camp mentality. And here, a glance at the catalogue of laws passed by Parliament while the Nationalists were in power leaves no sane man in doubt about the fact that the Nationalists are heavily handicapped by their concentration camp mentality.

Conference In Cairo

AN important conference of African peoples is meeting this week in Cairo to work out ways and means of freeing Africa from the yoke of foreign domination. Various colonial territories have been asked to send representatives and if not much has been said about the conference there is no doubt whatsoever that the conference is the most important development on the continent within the last three hundred years.

For the first time in that period the peoples of Africa have risen as one man with the set purpose of freeing Africa from White domination. Because the conference has set itself the goal of ridding Africa of the scourge of race oppression we wish it every success. It has set itself a noble goal—to remove an evil which stunts the free development of the human personality on the continent.

There is one thing of very great significance to us in South Africa in the conference. The coming together of the victims of White domination on the continent might make the concept of partnership less and less attractive to the African. African Irredent-

ism, the motivating urge behind the Cairo gathering, might come to be the new force giving form and direction to the relations between Black and White as much in the continent as in South Africa itself.

Partnership has not worked out well in the Central African Federation, largely because it does not seem as if White people there really wanted and effective and convincing partnership. What they seem to have had in mind was a state of affairs where they would be masters for the longest time possible. In the process the African was bound to reach a point where he would be convinced he was being led down a blind alley. That point has been reached in Northern Rhodesia and Nyasaland and these two countries now think of breaking away from the Federation.

Against the motivating urges which have produced the Cairo conference, it is reasonable to infer that the idea of partnership in the Federation itself might become less and less attractive to the African. More and more Africans might be drawn within the orbit of an All-African front against White domination.

If that happens what will become of the Whiteman in Africa who genuinely evaluates human worth on the basis of merit and not colour or race? What should he do? Firstly, he should ask himself whether or not the issues at stake do not centre fundamentally around values. If he does that he will find that the awakening of the African is really a rejection of ideals which say a man's value depends on his race. He will see that the developing quarrel is essentially over values of

(Continued on next page)

People And Events

Nasser, Pan-Africanism And Bandung Again

Eyes On Egypt

WORLD interest this week centres on Egypt for two reasons: the Suez Canal crisis and the conference of African peoples engaged in the fight against White domination which opened in Cairo this week.

Egypt's decision to nationalise the Suez Canal has not, by itself, all the makings of the blow that the West says it is. In the British House of Lords, Lord Killearn, who once served as British Ambassador to Egypt, expressed surprise at the fact that the British Government behaved as if the development was an unexpected bolt from the blue. In other words the West somehow knew that sooner or later events in the Middle East might take a course which might force Egypt to assume complete control of the Suez Canal.

On the other hand Nasser, himself does not seem to have been guided by the best wisdom in his decision to take over the complete control of the Canal. His success in the arms deal with the Czechs now seems to have been a bit thinly disguised blackmail of the West designed to frighten the West into financing the Aswan Dam project. Unfortunately for him, the Egyptian leader seems to

Conference In Cairo

(Continued from previous page) life. Those who believe that the human personality must develop to the highest it can attain are coming together to free themselves from race oppression. The place of the White democrat, then, will not be on the side of the White oppressors. He will take his stand fully and proudly by the side of those out to overthrow White domination. For this reason he will see in the Cairo conference a gathering of strength for the final assault on the stronghold of race oppression everywhere on the continent. He will welcome it much in the same way that we welcome it ourselves.

have slightly overrated his real importance as a result (even in the Arab world) and when Bulganin and Khrushchev went to London and expressed interest in the stabilisation of the situation then developing in the Middle East, Nasser's bluff was called off. Today he finds himself in the position where neither Russia nor the West are too much in a hurry to come to his aid.

The real significance of the Suez crisis for us is not in the mess in which Nasser has got himself; nor is it in the fact that the West itself has acted a little too precipitately and unwisely in this matter, but in the fact that the nationalisation of the Suez will enhance South Africa's importance as a half-way house between East and West. From this angle it brings more strength to Sirijdom's elbow.

Pan-African Conference

On the other hand the eyes of the world are on Cairo also for the fact that this week saw the opening of a conference which is going to alter the basis of relations between Black and White on the continent.

At this conference the various peoples who live under the yoke of White domination on the continent will meet for the first time, share experiences and agree on how best to present a united front against an evil which threatens them all because of their belonging to Africa.

There is no valid reason why the conference should be of one mind on everything. There will certainly be differences of approach. There might not be unanimity on the methods to reach the common goal. But there is no doubt whatsoever that the ideal of expelling the White supremacist from Africa is so powerful in the bosoms of the victims of race oppression that whatever differences might be in the conference will be overruled by the urgent desire to throw off the yoke of White domination.

Consultations have been going on for years among interested groups on the need for such a gathering. That it comes now, when apartheid is so much in the news, makes the conference of especial interest to us in South Africa.

(By Our Political Correspondent)

In a very special sense it is the logical sequel to the Bandung gathering. As will be remembered the Bandung conference was an assembly attended by representatives of Asian and African governments. Important and representative organisations on the continent merely sent observers. Need was felt everywhere for a direct link between the peoples of Africa and the peoples of Asia. The Cairo conference is not such a link. But it is a very important step in the direction of forging such a link. For Asia and Africa to work together on the basis of equality for their mutual good, it is essential that the various peoples of our continent should become Africa-conscious and the Cairo conference will first and foremost instil this consciousness into them. From here, efforts might then be directed towards establishing closer bonds between the peoples and non White governments of Africa and the peoples and governments of Asia. Such a unity, based on similar experiences under foreign domination and motivated by a common and very intense desire to ensure that the man of our colour plays his rightful role in the direction of world events is bound to be a powerful force in world affairs.

Asian Domination?

Most White people in South Africa and a fair number of Africans suspect that the overthrow of White domination will mean its substitution by Asian domination. It is African suspicions which are important here. They are important because although they need not exist they are given form very largely by the behaviour of most Asians here towards the African.

Colonialism is going out of fashion in the world—at least the old imperialistic type is. It is inconceivable that that very Asia which has itself thrown off its neck the yoke of foreign domination would like to impose it on others. And, in any case, Asia has so much to do by way of internal reconstruction and rehabilitation that she will not, for a very long time to come, (if ever) have the time to dream about colonial empire.

Besides, such ambitions in Asian bosoms would merely drive the African into the hands of the West and finally place

Asia in an isolated position. For these reasons the fear of Asian domination is rather premature and therefore unjustified.

Asia has a clear and definite interest in the overthrow of White domination in Africa. There is no need to mince words about that: Asia regards Western power groupings as a threat to world peace; Peace is the cornerstone of stability and a guarantee of success of the great social and political experiments now being tried out in all parts of Asia.

By herself Asia is not as yet strong enough to drill a little more peaceful commonsense into the heads of Western statesmen. An Africa, which was friendly-disposed towards Asia; friendly because it would have been helped by the latter to attain its independence, would be a valuable ally on Asia's side and an effective guarantee of peace—at least in Africa and Asia. Without Africa and Asia the Western Powers would be forced to see a little more reason on the problems of Africa and Asia.

But Asian States are not alone in needing peace for the consolidation of their newly-gained liberty and the stabilisation of their economies. The African countries now attaining independence need peace exactly for the same reasons that the Asians need it. Here the interests of the Asians and of the Africans become exactly identical. Their common defence becomes inescapably obligatory on both.

Bandung Again

This common interest is a new dynamic among the forces which give form and direction to Black-White relations in South Africa. Both the peoples of Asia and Africa seem determined not to rest before their common goal is reached.

This, in turn, focuses attention on events on an altogether different plane but which have a direct bearing on what is going on in Cairo. This is the conference of African and Asian journalists designed to make Pressmen from Africa and Asia conscious of the common interest, described above. Steps have been taken to see that it is held in the not distant future and with the success of the Bandung gathering in mind, the sponsors of the Journalists' conference have asked Indonesia to make the necessary arrangements.

All these developments mean only one thing; that the peoples of Africa and Asia now endeavour to move consciously towards the ideal of united action. The Press conference will mean that co-ordination of thinking along these lines is being attained.

What effects will all this have on the Africans of the Union? One or more of the following might happen: (a) The African National Congress might establish closer bonds with similar movements in Africa. If that happens, those who want Africa for the Africans inside the ANC will become more vocal and increasingly more effective. Their battlecry will evoke powerful cheers and a very warm response from the rest of Africa—particularly against the background of the difficulties the partnership concept is going through in the Central African Federation:

Or, (b), the African National Congress might insist on a new interpretation of the partner-

ship ideal which would provide room for the White opponent of White domination as well as remain in keeping with the spirit of being Africa-conscious. Unhappily the interpretation might initially divide African opinion very sharply. There will not be ready unanimity on which progressive Whites are a reliable friend of the new spirit now pervading the African atmosphere.

Or, (c) The African National Congress will reassess its strategy in terms of the need to present a united African front based on broad agreement on long-term objectives as well as a relegation to the rear of issues which might divide its members at the moment. Such a course would be aimed at and would be particularly effective for the ideological isolation of apartheid and the White supremacist as the main prerequisite in the process of awakening the West to the inadequacy of apartheid as a solution to South Africa's race problems.

with some flowers or a banana. Then we took the car some one had brought for us. And after resting a little at the Orphanage where we were all to be entertained we went back to meet him in the town. At quarter to nine he reached Rajmundry High School, gave away prizes and held a big meeting.

On arrival at the Orphanage a company of some 10 or 12 Brahmmins (evidently very orthodox

ones) were waiting for him seated on the verandah. He stood in front of them with no look of weariness, rather of elation, exhilaration as though in the greatest harmony with them, he said "but I am one of you. I too love our great Vedic literature, our songs and prayer are often on my lips, but their truth and beauty must be worked out in every day life which we must share with the villagers."

U.S. University Publishes Book On Khrushchev's Anti-Stalin Speech

New York, July 26

A BOOK dealing with the anti-Stalin speech, which Communist Party Secretary Khrushchev delivered before the 20th Congress of the Communist Party of the Soviet Union last February, will be published here tomorrow by the Columbia University Press

Entitled "The Anti-Stalin Campaign and International Communism" the publication is edited by Columbia's Russian Institute, with a foreword by Henry L. Roberts.

Roberts is Professor of History and Institute Director.

The book will also contain the response of the Communist parties in the major Western countries, since the Khrushchev speech was made public by the U.S. State Department on June 4, the Columbia announcement stated.

Khrushchev's speech was delivered to a closed session, at which foreign Communists were barred. "The publication of this report by a non-Communist government appears to mark a new stage, because of the extensive and harsh indictment of Stalin which the report contains, because of the manner in which it has been made public, as well as because of the many questions which its appearance and contents raised, but did not answer," Professor Roberts said.

"Apart from the statements of the Soviet Communist Party, the documents relate only to the Communist parties of Italy, France, Great Britain and the United States, though there have

been some corresponding repercussions in the smaller countries of Western Europe. Thus far, there has been, except for a Chinese article of April 5, referring to the public statements of the 20th Party Congress, little open reaction in the Communist parties of Asia.

"In the Communist parties of the Soviet Orbit of Eastern Europe, there have been no public expressions of dissent from the position taken by the CPSU on this question. In general, the problem has appeared most acute in those European countries and the United States, where the Communist parties, while having varying degrees of political strength, are not in power," Robert noted.

With the exception of one article by a left-wing Socialist—Pietro Nenni—since the articles in the book are reproduced in their entirety. Except for the first document, Khrushchev's secret report, for which no Soviet text is currently available, all translations are from the original printed text.

The Columbia University Press publication will also be published in Great Britain, Canada, India and Pakistan by the Oxford University Press.—USIS.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, Phone 33-1654.

Muriel Lester Meets The Great Vinoba Bhave

Miss Muriel Lester is a member of the International Fellowship of Reconciliation. She is an ardent follower of Mahatma Gandhi. When Mahatma Gandhi went to London to attend the Round Table Conference he resided at her home. She was on a visit to India and Pakistan when she met Vinoba Bhave. This is what she thinks of her visit:

A FEELING of pride and renewed confidence in my fellow human beings swept over me after I had been for a few hours with Vinoba Bhave and his group in Kadiaa and Rajamundry. I had heard and read so much good about Bhoodan ever since it began. I was expecting a great experience but the actual thing was far greater.....

We reached Kadian just as the afternoon meeting was beginning; and took our seats among the 2,000 or so villagers. Vinoba Bhave was telling them about God's will for them all: that they should co-operate with him in tending the land and never abusing it by growing unnecessary crops like tobacco; that they should look on themselves and their neighbours as children of God; that if they are willing to be generous and share their labour or their possessions let them remember that the very same spirit is in others also. In this expectation he asked for 5 minutes silent prayer. It was a very

creative silence. Then Vinoba Bhave continued his talk on good husbandry, and good citizenship till darkness came and we retired to the Panchayat Offices and the supper provided by the village. Then sleep.

At 3 o'clock we were awakened for prayer and found it a very virile, well shared; varied sort of prayer, not a moment of dullness in it and very little repetition. The Lord's prayer at the end seemed to sum it up.

This seems to be a highly vitalized group of men and women, carefree and gay, full of quiet confidence not just in their leaders but in each other, in the villagers of India and in God's actual presence.

After packing up the camp etc. we set out on the very stroke of five and began to walk under starlight and in silence for an hour. Then as light dawned, there often appeared at the road side, inhabitants from distant villages to greet Vinoba Bhave

British Press Investigates Concentration Camp Charges

(Continued from front page)

Secondly, it was not desired to put a group of people together who had already been responsible for creating disorder, so that they could form a nucleus of trouble-making in their new environment.

Generally it was sufficient to transfer a Native to an area occupied by another tribe, because usually his influence was limited to members of his own tribal group. There had been a few cases of a Native so abusing his freedom in a new area to which he might have been sent and it became necessary for him to be transferred to another area.

Dr. Verwoerd said that during the passage of the Native Administration Amendment Act during the last session of Parliament he had clearly said that the number of Natives which the various municipalities wished to have removed from their municipal areas was so large that if the Government allowed the implementation of these removals it might become necessary to place large numbers of undesirable Natives together,

But because the Government was unwilling to create the slightest impression on concentration camps he had refused to allow banished Natives to be sent to any one particular place.

This year's amendment of the Native Administration Act was aimed at a more gentle handling of the situation and provision was made to allow every municipality to ban subversive Natives from their particular municipal areas.

In this way any form of banishment of numbers of Natives to a particular area was avoided and possibility of concentration camps developing was eliminated.

'Drum' Article

The 'Drum' article said: "South Africa has a 'concentration camp' for political offenders and people whose presence in other places has been considered 'inimical to peace and good order.'" The camp was discovered by 'Drum' ace reporter Can Themba. It is at Farm Frenchdale, 50 miles from Mafeking and 10 miles from the village of Pitsani. It is fenced in with smooth wire, and consists of 12 huts, two for each of the six deportees who are there at the moment. It is about 300 yards long by 150 yards wide and farming is impossible. The deportees complain that apart from

providing the huts the Government does not support any of them and life is hard.

"There has been legal argument about whether they are allowed to leave the camp at all and go into the town 'on parole.' It is true there are no barbed-wire fences, no armed sentries, no forced labour—and Dr. T. S. van Rooyen, Chief journalist of the Native Affairs Department, says that it is technically incorrect to refer to Frenchdale as a 'concentration camp.'

"He explains that a removal order may be served upon any African under Section 5 of the Native Administration Act of 1927 (which, he says is a consolidation of all similar legislation prior to Union), if the Governor-General deems it in the public

interest that such people can be taken from any part of the Union and dumped in one small district out in the bush. They must remain there, Dr. Van Rooyen says. They are offered work there and if incapable of it are given an allowance.

"In the district of Mafeking it just so happens that these people are also offered accommodation at the camp, known as Farm Frenchdale. They are not confined there, he says. "In the other areas like Bushbuck Ridge and Vryburg there is no such accommodation and the people live in the district.

"It is only in 'exceptional cases' like that of people going about with sticks of dynamite that they may be confined to a camp."

The article then discusses cases of individuals confined to camps.

It concludes, after discussing one Alcott Gwentshe, "As we left the camp, Gwentshe sadly said: 'You leave the place sadder and quieter than it was.'"

Statement From The Liberal Party Of South Africa On Adams College

THE virtual closing down of Adams College by Dr. Verwoerd is a vital event in our history. It is the end of the freedom that missionary enterprise has enjoyed in South Africa for a century and a half. It is the closing of another door on English speaking enterprise, which is already virtually shut out from any responsibility for administration or public welfare. It is a declaration that it is the Nationalists, and only the Nationalists, who know what is best for everybody.

Adams College has a record of service equal to that of the best missionary institutions of South Africa. It is a famous school itself, and is as highly regarded in Britain and America as it is here. But its ideas of what education means are not acceptable to the Nationalists, though they are the ideas accepted in all the democratic countries of the West.

Western education differs from Nationalist indoctrination in one important respect. The child is introduced to those ideas on which our civilisation and culture are based, and is encouraged to consider them critically, and to make his choice, all this under wise and tolerant leadership. This combination of freedom and discipline is intended for all

children, no matter what their social position or racial origin.

Why have the Nationalists taken this radical step? It is partly because they have an exaggerated idea of the importance of the State, and of its right to control the lives and thoughts of its citizens. It is partly because they are wedded to the idea of a separate destiny for the African people, under European control.

But there is another important historical factor at work. The Nationalists have never forgiven Phillip, Moffat, Livingstone and other missionaries who had a vision of equal opportunity and dignity for the African people in the new society which the European had created. These missionaries rebelled against the notion that the African was forever doomed to be the serf in this new society. Even Phillip, who himself conceived of a kind of apartheid, came under condemnation, because there was no element of baasskap in his philosophy. This action therefore is an act of revenge for the work of these early missionaries. In future, the education of the African people must be in the hands of the Nationalists, who think they alone know what is good for everybody.

What will be the future of the Roman Catholic schools? Will the Nationalists dare to attack them also? Undoubtedly this is the next step in the plan to bring all South Africa under the Nationalist heel.

Protest Against Banishment Law

(Continued from front page)

ties which normally are not able to pass a traffic by-law or alter the boundaries of a location without the approval of the Administrator or the Minister of Native Affairs, will have the power to banish. This power will apply to any African resident and can be exercised at any time, without trial and without supervision. The local authority has no need to give reasons and there is no appeal against its decision.

"The Act destroys the last vestiges of security for the African population of the urban areas. Previously, an African born in an urban area or resident there for 15 years could be removed from it only by proclamation of the Governor-General. In banishing a man from his home the local authority may be condemning him to a state of perpetual 'homelessness,' and thus imposing a more severe sentence than the Supreme Court may do after convicting a man of a more serious offence."

The statement says the banishment powers are quite unnecessary to deal with any people whose presence is undesirable. The Government already has powers of banishment under no fewer than five Acts.

"For a municipal authority to use the powers is a usurpation of its correct function. It is no part of a municipality's function to punish any citizen for political opinions. If the Government insists on political persecution, let it do the deed itself and not put the onus on the municipality."

The statement says the existence of these powers will cause suspicion and fear and can lead only to a deterioration in the relations between the races.

"At the meeting we want to get a clear indication of the Council's intentions and we hope for an assurance that the powers will not be invoked. If this assurance is not given, a resolution will be moved asking the Council to tell its employees that the banishment power will not be used by it. This will show the Council that the voters do not wish to have these wicked powers exercised in their name."

Appeasing The Nationalists

THE following article has appeared in 'The Nation,' the famous liberal weekly published in New York.

Because it says a number of important things that have not been put into print before in South Africa, we reproduce the article for the information of our readers:

The Jews in South Africa are prosperous but nervous. They are afraid of the ruling race, the the Afrikaners. They recently produced a large volume, *The Jews in South Africa: a History* edited by Gustav Saron and Louis Motz, designed to show Afrikaners how much the Jewish community has contributed to the prosperity of its adopted country and how friendly the relations between the two races had always been. (Well, not quite always. When Hitler was at the zenith of his power, some of the present Nationalist leaders—notably Eric Louw, the present foreign minister, who was then in opposition—indulged in open anti-Semitism. The new *History* tactfully gives only a couple of pages to that significant period in Nationalist politics.) Yet the book has failed to please the two leading Nationalist dailies, which published reviews disturbing to more people than the authors.

The reception given the book was part of a policy. The Nationalists behind the present government are determined to keep the Jewish community neutral in South African politics and the Jews as a whole have not been unwilling to accept the role. For one thing, they nearly all enjoy a degree of financial success undreamed of in other countries; for another, Mr. Strijdom's government, like Dr. Malan's before it, has discovered a cordial attitude toward Israel and has given South African Jews (who are second only to American Jews in their zeal for Israel's cause) every possible facility to export money and goods to that small country. As if to seal this strange inter-racial harmony, the Minister of Justice appointed Mr. Simon Kuper, the president of the South African Zionist Federation, to the Transvaal bench. This shrewd appointment came last year at a time when most people were saying that no Jewish lawyer, however eminent, would reach the bench by nomination of the Strijdom regime.

Yet the nasty taste left by the

two book reviews was no illusion. Only a few months earlier, one of the same newspapers had suggested that South African Jewish organizations should try to restrain the Israeli delegation to the U.N. from condemning South Africa by its vote on certain resolutions. In plain words, the Afrikaner attitude is a species of political blackmail. If Jews will refrain from any kind of effective criticism of the Nationalists, then the Nationalists will not discriminate against Jews, who are, after all counted among the white folks.

By
JULIUS LEWIN

The English Press

It is not only the Jews who have been tempted to appease Mr. Strijdom. Ever since the United Party lost the general election three years ago, the British business men who lead it have made a habit of adjusting themselves to life under the Nationalists. Harry Oppenheimer, M.P., one of the central pillars of the gigantic Anglo-American mining and finance Corporation, led the way by promptly terminating the activities of his foundation, an organization designed "to save democracy" in the Union. This source of funds was suddenly denied to the party and its allied organizations, which, as a result, came near to bankruptcy. Under its present spineless leadership the United Party will never recover the vigor it temporarily showed before the last election; nor is its leadership challenged.

The English press in South Africa controlled by the wealthy mine owners, reflects the same attitude of "don't-be-nasty-to-the Nationalists." Circulation managers have a special reason to justify their policy. They discovered that the Afrikaners, who already form nearly 60 per cent of the white population, are the customers who count most in the eyes of advertisers. Afrikaners prefer the English dailies because of their brighter features; the Afrikaans papers are subject to the influence of the Dutch Reformed Church, which disapproves of subjects like sex unless veiled to the point of no circulation returns. But to their Afrikaner readers, English papers must be careful not to offend popular prejudices—particularly political ones.

The English press has yet another reason for a policy of appeasement. The Nationalists are determined to curb the power of the press which, even in its current self-censored form, they regard as one of the few remaining obstacles to the desired coordination of public opinion throughout the country. The press commission, now preparing the way for a new law, has privately cross-examined all the English editors; it has amassed a mountain of evidence to prove how hostile English newspapers are to this benevolent government, how ignorant they are of African culture and how wickedly garbled are the stories sent from their editorial offices to papers abroad. No journalist seriously doubts that in the next year or two there will be a new press law important enough to be headlined.

Not that the press is free from legal restraints today. "Editing a newspaper in South Africa," Horace Flather, editor of the Johannesburg 'Star,' the leading conservative daily, told the International Press Institute, "is like walking blind-fold through a mine field." He was thinking of the laws against the publication of anything remotely likely to encourage "communism" or the creation of "ill-feeling" between the races. So apprehensive are editors today that they would rather avert their gaze from a first-class news story than run the (often imaginary) risk of publishing it. Such a story broke last year when 6,000 Africans, overcoming all obstacles, gathered from all parts of the country in the veld near Johannesburg at a "congress of the people." This unique conference attended by

people of all races, adopted a dramatic "freedom charter" expressing their demand not only for elementary human rights but for a more equal distribution of wealth, including land. No doubt the pen that drafted the charter was inspired by literature of a type banned in South Africa, a surmise confirmed by messages of good will to the congress from well-known Socialists abroad. Not one per cent of white South Africans heard of the charter because it was hardly mentioned in their newspapers. Only one Nationalist daily commented on its significance.

In South Africa today "communism can mean not only any form of socialism, but also of liberalism. Since cabinet ministers do not draw a clear distinction among the three creeds, it is no wonder that their simpler-minded followers lump them together as the hydra-headed monster threatening Christendom. Accordingly, journalists find it easier to keep all radical thoughts out of print.

Steadily the Nationalists pursue their own purpose. Now that the voters' roll has been "purified" of all coloured elements, the ruling party can be completely confident of winning the next election, due in 1958, by a bigger majority than the last. They can then proceed to declare a Republic; whether it will be within or outside the British Commonwealth hardly matters. White people opposed to the government have lost heart and their morale has never been lower. As for black or brown people harsh laws, tightened year by year, are applied so stringently that the African National Congress and its sister organizations have been crippled. Everything, in fact, is now under control—except the aims and aspirations of ten million people.

India's "Literary Workshops"

A "LITERARY WORKSHOP," one of a series organized by the Government of India as part of its campaign against illiteracy, was held at Trivandrum, Madras State, last Spring. The aim of these workshops is to encourage the production of reading materials for new literates in the many languages spoken in India.

The programme at Trivandrum, devoted to Malayalam literature, was divided into three main parts. Discussions were

first held on the form and content of the books to be prepared. Participants, who included authors and educators, were then required to produce a booklet incorporating these principles, and lastly the materials were used by students of literacy classes and their reactions noted.

Results have shown that these workshops not only provide materials for the campaign against illiteracy, but often give a fresh impetus to regional literature. —(UNESCO.)

African Viewpoint

Comments On Mr. Luthuli's Reply—IV

MY other objection to the Charter is that its principle of nationalisation is a move to acclimatise the African people to Left-wing angles of approach. Viewed in this light, the Charter is a clever instrument for softening-up African opinion and preparing it for the leadership now being trained by well-known communists in this country from their underground hideouts.

"Mr. Luthuli" wants to know if I would regard the British Welfare State or Nehru's India as going to Moscow. My reply is: If Britain and India signed on the dotted line, as the leaders of the African National Congress would appear to have done, I would be suspicious; Happily for the world neither India nor Britain has done that; which means that "Mr. Luthuli's" parallel is really a wrong one.

If there was need for an all-time document; if the intention had not been to bring about a crisis in the ANC; if the desire was to produce a document which could have united the people of South Africa (which could have certainly brought together the opponents of apartheid) I do not see why the African National Congress rejected the Charter of the United Nations. But underground communism wants to smash the the ANC and that is precisely why a controversial document was produced.

In his depressing disregard for facts "Mr. Luthuli" accuses me (and others) of being inspired "to come and make representations at odd times and places." I find this shocking from a responsible leader. First, I am shocked by the suggestion that I have been inspired. The truth here is that there is nothing of the sort. "Mr. Luthuli" here makes a reckless charge which he cannot prove; I have heard it hurled against me from other quarters. On what then, is it based? Mr. M. B. Yengwa, a very close official adviser of Mr. Luthuli's once complained very bitterly to me over the fact that I had joined the Liberal Party. The charge was that I had weakened the national liberation movement by so doing. I denied that because it is arrant nonsense to suggest that an ordinary individual like me can, by merely joining those with whom he agrees, weaken the

ANC. My other reason for joining the Liberal Party was that if people were free to make friends in Moscow and Peking I was certainly free to make friends in the Liberal Party.

But the hurting part is here: The Liberal Party has nothing whatsoever to do with my criticisms of communist infiltrations into the ANC. I started my fight against the communists long before there was even thought of the Liberal Party. I have stuck to that line ever since. To say they have inspired me is just to be blind to facts.

By

JORDAN K. NGUBANE

On the other hand, the underlying implication is that people who can inspire me are dangerous. There is something funny here because both Mr. Luthuli and I have been guest speakers in a Liberal Party gathering. If it was such a sin to associate with the Liberals, I am sure he would not have stood on the same platform with me and said the things he said and which were so encouraging to the Liberals.

My point here is that "Mr. Luthuli" confronts me with a situation where I have to ask myself precisely what is wrong with him to write so irresponsibly.

Second, I am surprised he talks of visits to him at odd times and places. In the first place, why is he national leader if representations must not be made to him? Secondly, if he is available at odd times in odd places, he is unkind to blame us for that state of affairs. I think we have every right to go to him there—until he ceases to be a responsible official. For him to sneer at all this is really in bad taste for a leader of his standing. But all this failure to distinguish between the obvious and the intrinsic explains to me also his failure to grasp the real significance of the campaign of infiltration which has been going on for a long, long time. Nationalisation is the only one step forward in that process. I am inclined to believe he will see it as such one day.

My last point is my objection to the methods employed to

force the Charter down the throats of the African people. "Mr. Luthuli" has described at length the processes whereby the policy of a movement can be changed; a democratic movement like the African National Congress. Changes have to start from the branches, he says upwards. I agree entirely. Now, let us see if democratic processes as described by "Mr. Luthuli" were used in getting the Charter to be adopted by the ANC.

Let us start with events from the Kliptown conference. This was one of the largest political gatherings that Kliptown had seen in many years. The first and most important feature of the gathering, for purposes of my argument, was that a very substantial number of people present were not members of any of the sponsoring organisations. I know personally some of the people who attended who were not members of any of the organisations behind the Charter. Yet this polyglot assembly could enunciate principles and produce policies which were put to the world as the considered opinion of the African National Congress, among others.

The second important point is that the formulation of amendments to the Charter by Mr. Luthuli and his Natal executive indicates that the President-General, through his official representative, Dr. Conco, who presided, in fact asked the thousands gathered at Kliptown to accept a document whose contents he had not had the opportunity to study fully or whose implications he had not by then considered. The Mr. Luthuli I know would just never do a thing like that. But the facts are there. He sent Dr. Wilson Conco to Kliptown to act on his behalf and gave his blessings to the Freedom Charter first and on second thoughts came along with amendments. I still refuse to believe that Mr. Luthuli has gone to such extremes of irresponsibility. The fact is that he is a prisoner of circumstances and in that situation he has become a political football.

Thirdly, after Kliptown, Congress members were asked to sign the Freedom Charter—even before it had come before the national conference of this body. It must be noted also that a substantial portion of

the people who signed were not members. The million signatures sought could not have been got from Congress members who are nowhere near this number; Subsequently, when the ANC conference met it was faced with the accomplished fact of a signed document. This was a piece of political blackmail which "Mr. Luthuli" regards as normal democratic procedure.

Before the national conference met I asked Mr. Luthuli for an appointment to discuss the Freedom Charter, as was our practice. We met at a time and place he now considers odd. During the course of that interview one of the things he suggested and which influenced my attitude profoundly, was that I should decide on what to do after I had seen how the Natal amendments fared. I honestly respected Mr. Luthuli's judgment and although I was upset by what was being done in our name I decided to take his advice.

The special conference came and adopted the Freedom Charter. How Mr. Luthuli's amendments fared is really irrelevant. The only thing to note is that they were, if Mr. P. H. Simelane's testimony is to be believed (and which he made to me in the presence of witnesses) not even considered in conference. Here, conference might not be entirely to blame. It is quite possible that Natal's executive sent either disloyal representatives or amateurs who just lost their head when they got to Johannesburg.

Since then we have had conflicting statements on precisely what the Freedom Charter is. Some say it is established Congress policy; others, like Dr. W. Conco, talk of it in tones of calculated ambiguity.

But the really important thing is that a dangerous precedent has been set. If you want to change the policy of the ANC and you are scared that the majority might be against you, all you have to do is to call any polyglot assembly, get your chummies to do the shouting, harangue the gathering into cheering you and, hey presto, you have a new policy approved by "the people." If this is what "Mr. Luthuli" calls Congress responsibility, I have a name for it which is not so complimentary. If this is the democratic process of which he has said so much, I also have another name for it. But it all adds up to make the Charter unacceptable to me.

(To be continued)

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

More Questions For Mr. Pather

THE EDITOR, 'INDIAN OPINION.'

The Secretary of the Natal Indian Youth Congress writes:

It is quite obvious from Mr. P. R. Pather's recent outburst in the non-European Press that he felt his pride injured by the brief report issued by my organisation of what transpired at the meeting of the Clairwood Literary Debating Society. How true is the old saying that "the truth hurts!" And it is gratifying to note that Mr. Pather has not become impervious to criticism.

Our report dealt mainly with twelve of the many questions that were put to him and the answers that he gave. Now it is indeed significant that in his interview with the Press he merely touches on the answers he gave to questions relating to the Immorality Act and the recent interview between the South African Indian Organisation and Mr. Strydom. Since he has nothing to say about the other ten questions, we must assume that he accepts them to be correctly reported.

If that is so then may we ask why Mr. Pather is so infuriated? If the Natal Indian Organisation claims to represent a section of the Indian community, then it is in the interests of the entire community that its policy (assuming it has one) should be brought out of the darkness to the light of day so that it may be subjected to the test of reason. And every individual who has the interest of the Indian community at heart has a perfect right to question the N.I.O. and its spokesmen on matters of vital importance to the community whenever and wherever an opportunity presents itself. Only a fraction of those present at the meeting were Congress supporters, and because not one person in that full hall stood up to support the views of Mr. Pather he has concluded that Congress supporters packed the hall!

Mr. Pather's outbursts against Congress officials to the effect that they aid Communists and Fascists hardly does him credit and is an old example of how so-called leaders seek to counter criticism levelled against their "policies." This sounds very much like his Master's Voice (Swart, Verwoerd & Co)

I am glad that Mr. Pather at least admits that a resolution of no-confidence in him and the N.I.O. was carried in the absence of himself and the Chairman of the meeting. However,

he adds that the "resolution is not worth the paper that it is written on." Only a politician who holds the public in contempt can make such a remark. The fact that he was present or absent when the resolution was passed is not a material point, but what is important is that the public present passed such a resolution of no-confidence and indicated in no uncertain terms what it thinks of Mr. Pather and the policy of his organisation.

I have no doubt that such a resolution would have been passed even if he was present.

Nigerian And British Scholars To Investigate History Of Benin

A TEAM of scholars from Nigeria and the United Kingdom, headed by Dr. K. Onwuke Dike of University College, Ibadan, will begin this year an investigation into the history of Benin, one of the oldest and largest West African kingdoms.

The origins of the Kingdom of Benin are still a mystery, but it is known that, when the Portuguese first landed in Nigeria in the late 15th century, they found a highly organised society whose influence extended over peoples of widely differing languages and cultures. Benin became the only Nigerian state with which the Portuguese maintained diplomatic relations, and between the 15th and 19th centuries many European travellers visited Benin City and brought back descriptions of life and conditions there.

These records, and other historical documents still existing in European archives and museums, will be studied by the research team, and examples of Benin art work—bronze castings, ivory and wood carvings—will be shown to old men from the regions who still have knowledge of their historical significance. The many legends and anecdotes still told among the Benin people will provide valuable material for historians and anthropologists.

The study, which is financed jointly by the British and Nigerian Governments and the Carnegie Corporation of New York will provide a useful starting point for reconstructing the cultural history of Southern Nigeria.—UNESCO,

Caneland Causerie

By "PARDESI"

HELLO there! It's Yours Truly back at his typewriter again; back from the snow-bound interior of Natal. I had taken leave of you rather abruptly, I know; but it was only to make my annual winter pilgrimage to my old neighbourhood in the foothills of the Drakensberg, thirteen miles west of Charlestown. I had to look over my tumble down cottage, the Majuba Hill which had always defied my early mountaineering spirit, and of course, my few heads of cattle.

Well it is nice to be back in Phoenix again. Nothing seems to have changed here. Plenty of sunshine, balmy sea winds and a village caressed by a soothing tranquillity. And of course, nobody minds those croaking bullfrogs that slip out from the wells and get lost in the canelands.

Say, I am getting too poetic! I must hasten on and say something.

Return To The Old Guard

Let's talk about football and horseplay. Of late, local Indian footballers seem to be getting all mixed up. The South African Indian team which was so harshly trounced by a virtually provincial African team at Durban recently were not quite sure what game they were to play. Eleven players were chasing after one wee ball. They looked all so silly, and at the end of their ninety-minute-ordeal, they seemed as if they had just emerged from a rugby scrum! A pathetic sight they were. Somebody should have given them tranquilliser pills to soften the blow.

Well, if that is the best Indian team the selectors could rake up, then it means that I will have to come out of retirement! Selector Mr. George Singh and old man "S.L." may also make a come back, and a few more old codgers who represented South Africa against All India in the thirties will surely turn in a good performance.

If Cyril Washbrook still on the right side of 50 could play such a gallant inning in the second cricket test against Australia, then our selectors need have no fear about senility.

Gandhi On A Yankee Disc

The paragraph to this caption may seem misleading. I am not referring to Gandhi's spiri-

tual message to the world recorded a few years before his death. A new American release played often over Springbok Radio gives Gandhi a new role. It is a love song wailed by a love-lorn Romeo to his sweet-heart. "You are my Napoleon, you are my Gandhi," he sobs.

What A World!

A graduate teacher friend of mine blew off all the street lamps in his village. He had bunched the positive and negative terminals of his electric kettle cord, carefully insulated the two wires together, switched on the power and then discovered that he had plunged his village in darkness. An elementary course in electricity should be included in the degree curriculum, don't you think?

No Drinks At Government Banquets

Colombo, July 24.

CEYLON'S Prohibition Commission has urged that the following propaganda measures be taken prior to the introduction of legislation prohibiting the consumption of liquor in Ceylon.

(1) No liquor should be served at any State function or at the restaurants attached to the Senate, the House of Representatives and Sravasti (hostel for members of Parliament.)

(2) The Government should enlist the voluntary services of societies, religious bodies and individuals to support prohibition for the purposes of furthering its campaign.

(3) Social workers with "a conspicuous position in actual field work" should be chosen and encouraged; and

(4) The Government should make use of departments like those of education, health and rural development, the Government Film Unit and the Ministry of Home Affairs for propaganda work.

In keeping with the interim recommendations, Government has already banned liquor being served at State functions, Sapa-Reuter.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER-TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually

" " " 15s. 6d. Half-yearly

Outside the Union £1 15s. Annually

" " " 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: "I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.**LATEST RECORDS IN STOCK**

		6	Records	£2	9s.	6d.
Udan Katola		6		2	1	3
Shabab		5	"	2	1	3
Railway Platform		5	"	2	1	3
Dile-Nadan		5	"	2	1	3
Aulad		4	"	1	13	0
Nastick		6	"	2	9	6
Alibaba & 40 Thieves		4	"	1	13	0
Nagin		6	"	2	9	6
Sungeeta		5	"	1	18	9
Nav-Jawan		3	"	1	4	9

Packing Charges 2/6 for the Union. N.R. and S.R.
7/6 Extra.

Latest Gujarati Song Books 9d. Each.

Udan Katola, Shree 420, Nagin, Shabab, Nastick, Vachan, Azzad, Chakradbaree, Jagrati, Arpaar, Doat, Milap, Yasmin, Pooja, Pareenta, Sailab, Papee, Now-Bahar, Bawre Nain, Kali Ghata, Char Chand, Albella, Jhamela, Cinema Sungeet Special Number 5/4, Gujarati Detective Novel 2/8.

Obtainable At Our
Only Address:**BHARAT MUSIC**
SALOONAND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.

★

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shih	16	0	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswami	8	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0			
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0			
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0
A Nation Builder At Work —By Pyarelal	1	6
Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala	2	3
Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi	15	0
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg	2	6

Obtainable from :

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramansama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
Key to Health—M. K. Gandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi, —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
Unto This Last—M. K. Gandhi	1	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi: (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6

Obtainable From :

Indian Opinion,

P. Bag, Durban, Natal.

FOR ...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

India Is Now Coming To The Golden Age

Read The Latest Publications About Same

The India Annual 1956	5/6
Illustrated Weekly Of India	2/-
Caravan: Proforma Of India	2/-
Dharmayug, Ajkal, Bal Bharti (Hindi)	1/6 each
Manoher Kahaniyan, Maya, Manorama (Hindi)	1/6 each
Parle Mahal (Gujarati Novel)	12/6

NEW BOOKS

An Asian Prime Ministers Story	15/6
Women Behind Mahatma Gandhi	21/6
Primitive India — Illustrated Only	21/-
Just Half A World Away — Faith In India	22/6
History Of India — Past And Present	66/6
India And The Awakening East	18/6
Bhowani Junction (Novel)	114/6
Dadi Ma Na Yudhu	28/6
Ghar Na Rani	32/6

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical, Gujarati and Hindi are sold by us

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

માણસનો આધાર તે પાસે હોય તેજ મને તેમ નથી. વિચાર દ્વારા અને મૂલ્ય પામેલાના સહવચનો દ્વારા તેની સૌખ્ય મેળવી શકાય છે.

—ગાંધીજી.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. અણીલાલ ગાંધી

એવું વિચારો કે, ધર મારા માં વસે છે અને તે મારી પાસે સર્વ કંઈ કરાવે છે. પણ મારે કુ:ખ કેવું?

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૪ મું—અંક ૨૯

તા. ૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૬.

જ્યુટક નકલ ધે. ૬

વિનોબા ભાવેની મુલાકાતે મુરીયલ લેસ્ટર

શ્રીમતી મુરીયલ લેસ્ટર અણીતાં શાંતીવાદી છે. તે ઉપરાંત પૂ. ગાંધીજીના અનુયાયી પણ છે. ગાંધીજી ૧૯૩૨માં ગાળમેલ પરિણામમાં બચારે લાંકન ગયા ત્યારે તેમને ત્યાં ઉતર્યા હતાં. તેઓ યોગ્યક વર્ષોપર સાઉથ આફ્રિકાની મુલાકાતે પણ આવ્યા હતાં.

શ્રીમતી મુરીયલ લેસ્ટર જેઓ વિનોબાજીની મુલાકાતે ગયા હતાં તેઓ મુલાકાતનું વર્ણન લખતાં લખે છે કે, "વિનોબાજીને ટુંક સમય માટે હું મળી અને પુસ્તક જ્ઞાનવળતી મારેના મારા આદરમાં ધરો વધારો થયો. છુદાન પ્રવૃત્તિ બપોરથી શરૂ થઈ લાંચથી મેં તે આરામાં લઈ સાંભળ્યું હતું અને વાંચ્યું હતું.

છે. ધર મારે છે કે તેમને મને સાથ આપો અને જમીનની ઠંડેચણી કરો. જમીનમાં મને તે વાતી તેનું અપમાન ન કરો. જેવા કે તમાકુ વિગેરે. આપણે પોતાને તેમજ આપણા પડોશીઓને ધરના બાળકો સમજ માન આપવું જોઈએ. જે આપણે ઉદારદિલ હોઈએ અને આપણી જમીન આપણે ધીમને આપવા ઉત્સુક હોઈએ તો તમારે માનવું કે આપણા જેવો જ ઉત્સાહ ખીજમાં પણ હોય છે. આનું કહીને પાંચ મીનીટની શાંતી પારખી કરી પ્રાર્થના કરી. આ ઘણી ઉત્સાહ પ્રેરક શાંતી હતી. ત્યાર પછી વિનોબાજીએ સારા નાગરિક અને સારા પતીની શું ફરજ છે તે વિશે જણાવ્યું.

આ બાદ અમે બધા રાતને કામ કરી આટોપી મુતા. સવારના ત્રણ વાગે પ્રાર્થના માટે જાગ્યા. હું આશ્ચર્ય પામી કે આટલી સવારના માનવ મેદની પ્રાર્થના માટે બેગી થઈ

વિનોબા ભાવે

તારાઓ ચમકતાં હતાં. આકાંતાં આલતાં જ એક કલાકની શાંતી રાખી હતી.

સવારનું તેજ પથરાતું અર્થ અને સૂર્યની ઉષા પ્રગટી ત્યારે રસ્તામાં આવતાં નાના મામડાઓના લોકો વિનોબાજીના દર્શન માટે ઉભેલા જણાયા. ટોચક દાયમાં કુલ સાથે તો કેમકે ડેલા વિગેરે જ્ઞ સાથે.

અંમરે માટે કાર મંભાવી હતી તેમાં ખેસી અમે ગયા. આરામ અને ભોજન બાદ અમે વિનોબાજીને પાછા મળ્યા. પોણા નવ વાગે રાજ મંદ્રી ઢાઇ રકુલમાં મોટી સભા ભરાઈ હતી ત્યાં અમે ગયા. ત્યાં પહેલેથી ત્યારે તેમની મુલાકાતે ટેલકાક આલણો આવ્યા હતાં. વિનોબાજી તેમને ઘણાં ઉત્સાહથી મળ્યાં. તેમના ચહેરા પર ચાક કે કંટાળો જરાપણ દેખાતો ન હતો. વિનોબાજીએ કહ્યું હું તમારા જેવો જ એક છું. મને હિંદુ ધર્મ પર ધણો પ્રેમ છે. આપણા વેદ અને ઉપનીષદો અને તેની પ્રાર્થનાઓ મારે પણ મોઢ છે. હું રાજ પ્રાર્થના કરું છું. પણ ખરૂં તો એ છે કે તેમ રહેલી સત્ય અને સુંદરતાં ત્યારે જ દિવે કે બચારે આપણે તેને આપણા રાજના જીવનમાં વીણી લીધી હોય.

હતી. સવારના ઉત્સાહપૂર્વક ઘણી વિવિધ પ્રકારની પ્રાર્થના થઈ તેમાં સૂરતી કયાં જોવામાં ન આવી. પ્રાર્થના બાદ સામાન તપ્યાર કરી બરાબર પાંચને ટોચે બધાએ કુંચ સડું કરી દેજ અધકાર હતો અને આકાશમાં

કોમનવેલ્થ અને રંગદેશ સાથે ન હોઈ શકે

કેનેડાના મી. અડગર મેકનેય જેઓ આંતર રાષ્ટ્રીય ઉદ્યોગના નિષ્ણાત છે તેઓએ જોહાનીસબર્ગની રોટરી કલબમાં બોલતા જણાવ્યું હતું કે, "જો કોમનવેલ્થ એક કુટુંબ તરીકે રહેવા માંગતું હોય તો એના જે દેશો સભ્યો છે તેમનામાં રંગદેશની જે નીતી પ્રવર્તી રહી છે તેનો નાશ કરવો જોઈએ.

નીતિબેદ કે રંમબેદ મને તેવી નીતી પર રચાયો હોય તો પણ તે કોમનવેલ્થના સિદ્ધાંતની વિરૂદ્ધ છે. મી. મેકનેય જેઓ કેનેડાની ઇન્ટર-ડ્યુટ ઓફ ઇન્ટરનેશનલ એફેસના પ્રમુખ છે તેઓ જ અફવાડીયા માટે સાઉથ આફ્રિકાની પરીસ્થિતિનો અભ્યાસ કરવા અહીં આવ્યા છે. એઓ જુન પુર્વ ટોચો-ટોચો યુનીવર્સિટીના ઇતિહાસના પ્રમુખ છે અને યુનેસ્કોના જનરલ એક્ઝિક્યુટીવમાં ગયેલા કેનેડાના પ્રતિનિધી મંડળના મુખ્યત્વે સભ્ય છે.

કોમનવેલ્થ દીવસે દીવસ વધુ વિવિધ પ્રવળઓનો સમુદાય બનતું જાય છે. યુદ્ધ પછી એશીયામાં જે આઝાદીની અળવળ શરૂ થઈ હતી તેનો હજી અંત નથી આવ્યો. પશ્ચિમ અફ્રિકા ટુંક મુદત પછી સ્વતંત્ર થશે. આ પરીસ્થિતિમાં નીતિબેદને કોમનવેલ્થમાં સ્થાન ન હોઈ શકે.

હવે એ સમય આવ્યો છે કે પ્રત્યેક તે આઝાદી ભોગવવાનો અધિકાર હોવા જોઈએ. જે આ આઝાદી ત્વરાથી નહીં અપાય તો એશીયાની જેમ

શાંતીથી ગોરાઓને દૂર નહીં કરવામાં આવે પણ ક્રાંસમાં જેમ દિસક કાંતી ફાટી નિકળી છે તેવી ફાટી નિકળશે. મને લાગે છે કે એશીયા અને આફ્રિકા હવે ટુંક સમય બાદ મીત્ર બનશે.

સુવાણી

ખાલી હાથે આવીને જવાતું ખાલી હાથ. છતાંય મૂરખ માનવી બરે આમથી બાય.

તરવર જ્ઞ ખાતાં નથી સરવર પીયે ન નીર સ્વાર્થ ન હોયે સંત મે પરદિત વહે સમીર.

ધર સળગ્યાં ખીજા ધરો. વન સળગ્યા હોલાય મન સળગ્યા એ દારતાં સાગર સુકી જાય.

જીવનમાં નાનામાં નાની વસ્તુ પર ધ્યાન રાખવું એમાં જ જીવનની મોટાઈ સમાયેલી છે.

—ગ્યોન્ વોશીંગટન.

હંમેશા કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીઠાને માટે પ્રેમ, તમારા બાળકો માટે સાચો રાહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અલીમાન લઈ શકે તેવું આચરણ, તમારે પોતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્મદા.

— તારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના લલા માટે તેઓની આફતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડિયાની જીન્ડગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સાચી ભેટ છે.

ઉપલેા વીમો લઈ તમારા વહાલાઓને તમે આનંદ આપી શકો છો, અને અમે તમારી સેવા કરી આનંદ લઈ શકીએ છીએ.

વીમા બાબતની સાચી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવો.

— ધી —

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ કું. લી.

મુખ્ય ઓફીસરો

ફ્રેસ્ટમજી (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

Telephone :
20951

177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજિટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાઇટર : જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશલિસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૬.

સાઉથ આફ્રિકાની એકાંતવાસ કેંપ

આફ્રીકાનું માસીક પત્ર ‘ફ્રમ’ ટુડેક શુદ્ધ પર તેના ખબરપત્રીએ મેળવેલા એક ખબર છાપ્યા ‘હતાં, કે ફ્રંચ ડેલ ખાતે આવેલ એકાંત જેલ કેંપમાં ઈલાયદાપણના વિરોધી આફ્રિકનોને પુરી દેવા માં આવે છે. આવી એક લાંછન લગાડનારી જેલ અહીં હસ્તીમાં છે એ ખબર બહાર પાડવા તેનાથી યુનીયન સરકારને ઘણું યોગ્ય લાગ્યું છે. એથી તે એટલે હલે નય છે કે એવી કોઈ જેલ હસ્તી જ ધરાવતી નથી એમ છાપામાં બહાર કરે છે.

બધા બહુવા યુગ આતુર છે કે આ જેલ કેવી છે અને આનું વાતાવરણ કેવું છે. સૌથી પહેલા એને “એકાંત જેલ” નામ આપવું એ અમને સભ્ય નથી લાગતું. કારણ નાઝી જર મનીમાં એ જેવી હતી તેવી આ નથી. છતાં એ બંનેમાં કાંઈક મળતાં પણ જર છે.

આવી કેંપ સાઉથ આફ્રીકામાં છે ખરી અને ત્યાં મોટા ભાગ ના રાજદારી કેદીઓને પુરવામાં આવે છે. આ કેંપના કેદીઓનું જીવન નાઝી જરમનીના કેંપ જેલ જેવું કડક નથી. અહીં કેંપમાં પુરાયલા કેદીની ઈચ્છા હોય તે તે પોતાના કુટુંબ સાથે ત્યાં વસી શકે છે. જરમનીમાં વગર અરકાયે જીવ લેવાતા તેનું અહીં નથી થતું. આમાં બહુ કેદીઓ હજી નથી પુરવામાં આવ્યાં. અને તેથીજ એને “એકાંત જેલ”નું નામ આપવું અમને યોગ્ય નથી લાગતું.

અહીં સવાલ એ નથી ઉભો થતો કે તેમાં કેટલા કેદી છે પણ સવાલ એ છે કે લલે થોડા પણ રાજદારી લોકોને તેમની રાજ-

કીય હિલચાલો અને વિરોધી વિચારોને લીધે પોતાની આઝાદી શુભાવી તેઓને અહીં પુરાવવું પડે છે. સરકારે આ સાથે પોતાનો વિરોધ બહાર નથી કર્યો. આમ છતાં આ જેલને આપણે “એકાંત જેલ”નું નામ નથી આપી શકતાં. પૂર્ણ વિચાર કર્યા પછી એમ જણાય છે કે આ જેલ સાથે નાઝી “એકાંત જેલ” કેંપ ને ઘણું મળતાં પણ રહેતું છે.

કોઈ પણ સરકારને તેનો નાગરીક તેના કરતાં જુદા વિચારો ધરાવતો હોય તેથી તેની સ્વતંત્રતા ઝુટવી લેવાનો કશો અધીકાર નથી. વિરોધીઓને ઈલાયદા રાખી તેમના વિરોધને બહાર થતાં અટકાવવામાં જે સરકાર માને છે તે સરકાર આલતે દીવસે “એકાંત જેલ” કેંપમાં પણ માનતી થવાનો ઘણો સંભવ રહે છે.

સાઉથ આફ્રિકામાં બેદસન જેવી નાઝી જરમનની જેલ નથી પણ હવે એવો વખત આવ્યો છે કે, તેવી જેલ ઉભી કરવાને બહુ વખત નહીં લાગે. આવી કેંપો જે હસ્તીમાં આવશે તે તેનું મૂળ ઈલાયદાપણમાં હશે. કોઈ પણ પ્રબલ બીજી માનવ પ્રબલને હલકાપણની દ્રષ્ટિથી જોતી થાય તે પરીણામે એકાંત જેલ કેંપો અને ગેસના ઓરડાઓ હસ્તીમાં આવે જ. અમે ઈલાયદા પણાનો વિરોધ કરી શકત એમજ નથી ઈચ્છતાં કે એક નવું સાઉથ આફ્રિકા નિર્માણ થાય પણ અમે આ દેશને એકાંત જેલ કેંપની મનોદશામાંથી પણ ઉગારી લેવા ઈચ્છીએ છીએ. આપણે નેશનલીસ્ટ સરકારે પાસ કરેલા કાયદાઓની યાદીને જો અવલોકીએ તો આપણને જણાશે કે સરકાર એકાંત જેલ કેંપની-મનોભુમીમાં રમી રહી છે.

કેરોમાં પરિષદ

આફ્રીકા માટે ઘણીજ અગત્યની પરીષદ આ અઠવાડીયામાં કેરો ખાતે ભરાવવાની છે. આમાં આફ્રિકાને પરદેશી ઝુસરી નિચેથી કેમ સ્વતંત્ર કરવું તેની વિચારણાઓ થવાની છે. આફ્રિકાના બધા દેશોને પોતાના પ્રતિનિધિઓ મોકલવાના આમંત્રણો આ પરીષદને બોલાવનારાઓ તરફથી અપાયા છે. આ પરિષદને બહારાત ભલે બહુ ન મળી હોય છતાં એમાં જરાય શંકા નથી કે આફ્રિકા ખંડમાં છેલ્લા ત્રણસો વર્ષમાં નથી ભરાયું એવું અગત્યનું આ પરીષદ ભરવાનું પગલું ભરાયું છે.

ત્રણ સો વરસમાં પહેલીજ વાર આફ્રિકા ખંડના બધા દેશો એ ભેગા મળીને આફ્રિકા ખંડ ને ગોરાના પંજમાંથી મુક્ત કરવાનો એક સંપી પોકાર કર્યો છે. આ પરિષદે એવો ઈરાદો બહાર કર્યો છે કે, આફ્રિકામાંથી રંગભેદ અને બતીલિદને દૂર કરવો છે. તેથી અમે તેને સફળતાં ઈચ્છીએ છીએ. આથી પરીષદ મહાન વિચાર સરણી પર રચાઈ છે એમ અમને લાગે છે.

આ પરિષદ એકજ અગત્યના વિશય તરફ આપણું લક્ષ્ય એવું છે. તે એ કે બધા કચડાયલા આફ્રિકનો એક ઠેકાણે ભેગા થવાથી ભાગીદારીનાં રાજ્યતંત્ર-તરફ અણગમો વધુ અને વધુ થતો જશે. આ કેરો પરીષદ જો સફળ થશે તો તે ગોરા અને બીન-ગોરાના સંબંધને સુધારવા નો માર્ગ ફક્ત આફ્રિકા ખંડને જ નહીં પણ સાઉથ આફ્રિકાને પણ બતાવશે.

મધ્ય આફ્રિકામાં ભાગીદારી નો પ્રયોગ બહુ સફળ નથી થયો જણાતો કારણ ગોરાઓ ભાગીદારીના ધ્યેયને સત્યતાથી વળગીને તેનો અમલ નથી કરતા. એ લોકોની વિચાર શરણી એવી જણાય છે કે જ્યાં સુધી બની શકે ત્યાં સુધી ગોરાઓ માલીક બનીને રાજ કરે. ભાગીદારીનું રાજ્ય તંત્ર આજુ રહેશે તે સમય દરમીયાન આફ્રિકનોને મોડું પડેલું એ ભાન થતું જશે કે અમે જોડે રસ્તે દોરવાઈ રહ્યાં

છીએ. ઉત્તર આફ્રિકા અને ન્યાસાલેન્ડમાં તો આફ્રિકનો એ ટેંચે પહોંચ્યા જ છે કે તેઓ આ ભાગીદારીમાંથી છુટા થવાની હિલચાલો કરી રહ્યા છે. આ કેરો પરીષદમાં કદાચ ભાગીદારી તંત્રનો વિરોધ કરવા માં આવે અને ગોરા દબાણ સામે સમસ્ત કચડાયેલ આફ્રિકન બતીનો સંયુક્ત સામનો ઉભો કરવામાં આવે.

આનું જો બને તો જે ગોરાઓ રંગભેદમાં માનતા નથી તેવા ગોરાઓનું કયાં સ્થાન રહેશે? એ લોકોએ શું કરવું? સૌથી પહેલા એ લોકોએ એ વિચારવું જોઈએ કે આ લડત માનવની કિંમત આંકનારી છે કે નહીં? જો તેઓ વિચાર કરશે તો તેઓ ને જણાશે કે આજે માનવની કીમત તેની બતીપરથી થાય છે અને તેથી તે વિચાર સરણીનો નાશ મોટે આ લડત ઉભી કરવામાં આવી છે. જે લોકો એમ માનનારા છે કે, માનવ પોતાની પ્રગતી જેટલે ઉચે સુધી કરી શકે તેટલી કરવા ની છે આ વિચાર સરણીના લોકો બધા ભેગા થઈ અને બતીલિદના દબાણનો નાશ કરવા લડત ઉપાડી રહ્યા છે. આથી ગોરા પ્રબલસત્તાકવાદીઓનું સ્થાન ગોરા જુલમગારોની સાથે નહીં રહે. તેઓનું સ્થાન ગોરા જુલમ ગારોનો નાશ કરનારાઓની સાથે રહેશે. કેરો પરિષદના નિરક્ષણથી આપણને જણાશે કે ગોરા જુલમગારોના નાશની લડતનું બળ વધતું નય છે, આથી જે ઉત્સાહથી અમે બીન-ગોરાઓ આ પરીષદને આવકારી એ છીએ તેજ ઉત્સાહથી અમારા ગોરા મિત્રો પણ તેને આવકારે એમ અમે ઈચ્છીએ છીએ.

વીણેલા વિચારો

ગિના કહત હૈ સત્પુરુષ, પુરે પરકી આરા કૌન કહત હૈ સુપકો, વર વર કેરો પ્રકાશ-કપીર.

* * * સુખ સંપત્તિ દિર બી મિભે, નહી જોળન ઓર જીન. સમજો એ સંસારગે, એક જનમ ઇન્સાન-કપીર. * * * ચાર વરુ ગચેલી પાછી આવતી નથી: (૧) બોધાયેલા બોલ, (૨) મચેલું જીવન, (૩) ફેરવેલું બાણ, (૪) હાથમાંથી મચેલી તક.

આફ્રિકા એક સૈકા સુધી આઝાદી માટે વાટ નહીં જોય

નોર્થ રોડેશીયાના પાર્લામેન્ટના આફ્રિકન સભ્ય મી. ડોરી એમઆએ ફેડરેશનની પાર્લામેન્ટમાં કહ્યું હતું કે, "વધુ ગંભીર તોફાનો" બાબતે કરતા "જેને કશું નહીં રાખી શકાય તેવા". ઉમા યશે, ગેરા વસાહતીઓ ધણુ આમળ વંધી રહ્યા છે. જે તેઓ પોતાનો જીવન બંધ નહીં કરે તે પરીણામ બંધકર આવશે. મી ડોરી બાન્ક નેશનલીઝમના જીના અળવળ કરનારામાંના એક છે.

વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, અમને એક ફેસલામણી લાગે છે. ગેરાં જોને આફ્રિકનોને કચડવાનો સાધન રૂપે તે હોય તેવું જણાય છે. અમને સરકારી રાજ્ય તંત્ર ચલાવવાની નાની મોટી તકો અપાવવી જોઈએ.

અમેરીકા સ્ટેલીનના બારામાં પુસ્તક છાપશે

ગા ફેલ્ડઆરિન રશીયાની વિશ્વમી કોંગ્રેસ સમક્ષ તેના મંત્રી શ્રી કુશોવે ને સ્ટેલીન વિશે બાપણુ કહ્યું હતું તેવું પુસ્તક ફેલ્ડમીયા વિદ્યાપીઠ (અમેરીકાની) તરફથી રજૂ થી જુલાઈએ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. "સ્ટેલીનનો વીરોધ અને આંતર રાષ્ટ્રીય સામ્યવાદ" એ પુસ્તકનું નામ છે. એની પ્રસ્તાવના પ્રેઈસર હેબી એલ. રોબર્ટ્સે લખી છે. તેઓ ઇતીહાસના પ્રેઈસર હે અને ફેલ્ડમીયા વિદ્યાપીઠ ના રશીયન ઇન્સ્ટીટ્યુટના સંચાલક છે. વધુમાં આ પુસ્તકમાં કુશોવેના બાપણુ વિશે જણાવેલા વિદ્વાનોના શો અભીપ્રાય છે તે પણ આપવામાં આવ્યો છે. આ પુસ્તકમાં બીબલ દેશોની ડેમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીઓના અભિપ્રાયો પણ છાપવામાં આવ્યા છે. અમેરીકાની ડેમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીએ આ વિશે હજી કશું જાહેર નથી કયું. શિવાય કે સીન તરફથી એક લેખ પ્રસીદ્ધ થયો છે. આ પુસ્તક ગ્રેટ બ્રાઈટન, કેનેડા, હોલ અને પાકીસ્તાનની એકસ ફોર્ડ યુનીવર્સિટી તરફથી પણ છપાશે.

સીલોનમાં સરકારી ખાણાઓમાં દારૂ નહીં અપાય

સીલોનના દારૂ બંધી કમીશને એવી માગણી કરી છે કે, નિચે યુજ્જ્ઞ ના પ્રચાર દારૂબંધી માટે કરવો જોઈએ. (૧) સરકારી ખાણાઓમાં કે, પાર્લામેન્ટમાં અથવા સરકારી કચેરીની આસપાસની હોટેલોમાં અને પાર્લામેન્ટ ના સંબંધિત મેળાવડાઓમાં દર પીરસાવવા નહીં જોઈએ. (૨) જાહેર સરંચાઓ, ધાર્મિક સંસ્થાઓ અને વ્યક્તિગત રીતે તેનો નાશ કરવા માટે પ્રચાર કરવાની મદદો લેવી. (૩) લોક પ્રીય નેતાઓની મદદની પણ માંગણી કરવી. (૪) સરકારે મેળવણી આતું આરોગ્ય આણુ, દિલ્લો વિગેરે મારફતે પ્રચાર કરવો જોઈએ. આ કમીશનના હેવાલ પછી સરકારે પોતાના મેળાવડાઓમાં દારૂ પીરસવાની મનાઈ કરી દીધી છે.

ભુદાન હોદ શીવાય બીજે પણ થાય છે

જાનમાં જુદાન પ્રવૃત્તિ શરૂ થઈ છે. "સર્વોદય" માર્કીટ ત્યાં શરૂ થયું છે. નાની જમીનો ભેગી કરી એક વિશાળ પામે એનીની ત્યાં જરૂર રહે છે કારણ ત્યાં વસ્તી વધારે અને જમીન ઓછી છે. આથી "ભુદાન" માગી વિશાળ ક્ષેત્રમાં ખેતી કરવાનું નકકી થયું છે. હંડને તો વિનોબાજીના "ભુદાન"ને મદદ કરવા નાણા ઉધારની મોકલવાનું શરૂ કર્યું જ છે. અમેરીકામાં પણ ને અમેરીકન એલથી હોદમાં હતાં તે નિશ્ચય થઈ ફરી અમેરીકા ગયા છે અને ત્યાં ફરૂ ભેટું કરી વિનોબાજીને મોકલવાના છે. જમીના સવાલનો ઉકેલ ને રીતે હોદ કરે છે તેમાં વિચારશીલ દેશોને રસ છે. કારણ તે સવાલ બંધન લગભગ એક મા બીજી રીતે ઉભો છે.

ઇજીપ્ટ પર દ્રષ્ટીપાત

આ બી ફનીવાની નગર આને ઇજીપ્ટ પર જે કારણુ સર મંડાવશે છે. એક તો સુષક કનલ માટે અને બીજી આફ્રિકન પરીષદ ને ડેરેમાં બરાવવાની હતી તેને માટે. ઇજીપ્ટ ને સુષક કનલ માટે પગલું બધું છે તેના પરીણામ વિશે પશ્ચિમ નેટવું મદત આપે છે તેટલું આપવા ની જરૂર નથી. બ્રીટીશ હાઉસ એફ લોડના લોડ કોલન ને ઇજીપ્ટમાં ક્ષીટનના એલથી હતાં તેઓને ક્ષીટને ને આ પગલાને મદત આપ્યું છે તે જણી આશ્ચર્ય થયું હતું. તેઓ કહે છે કે આ એવિર્વો જાનવા નથી પાચ્યું. પશ્ચિમને આ વાતની જાણ હતીજ કે મધ્ય પૂર્વમાં એવો જાતાવ બનશે કે જેથી ઇજીપ્ટ સુષક કનાલનો, કચળો આખો લઇ લેશે. બીજી બાજુ જેતા નાઝરે આ પગલું અવિચારી બધું જણાય છે. એકોરવાનીઆ સાથે ને કરાર લશ્કરી સરંજામ ખરીદવાનો કર્યો હતો તેથી તે પશ્ચિમને ડરામણી બતાવવા મ.ગતું હતું અને તેમ કરી અસ્તાન કેમ વાંધવા માટે નાણા મેળવવા માગતું હતું. ઇજીપ્ટના આ નેતા પોતા માટે ધણુ વધુ પડતું માન ધરાવતાં લાગે છે. આથી જ્યારે કુશોવે લંડન ગયા હતાં અને તેઓએ જ્યારે કહ્યું કે ઇજીપ્ટના સવાલના ઉકેલ માટે કાંઈક કરવું જોઈએ ત્યારે નાઝરને પોતાની જુલ જણાઈ હતી. આને એ ઇજીપ્ટ ને એવી સ્થીતીમાં મુક્યું છે કે રશીયા અને પશ્ચીમ બેમાંથી એક પણ એની મદદે આપવાનથી ઇચ્છતું. સુએઝ કેનાલના આ બંધાવથી આ પહે માટે એ મદદલતું નથી કે નાઝરે પોતાને અરાજ પરીસ્થીતીમાં મુકી દીધા છે અથવા એ પણ મદદલતું નથી કે, પશ્ચીમના સમજદાર લોકોએ વધુ મદત આપ્યું છે અને અવિચારી પગલું કહી વખોડે છે. પણ આપણે માટે એ મદદલતું છે કે આ કેનાલ બંધ થતા ઇજીપ્ટ અને વેસ્ટ વચ્ચે "હાથે હાઉસ" તરીકે સાથિય આફ્રિકાનો ઉપયોગ થશે. અને તેથી સ્ટ્રાપકમને વધુ બળ મળશે.

સંતોનો વિનોદ "લહરિ"

સાહિત્યક્ષેત્રે જગતમાં ભારતને દીપાવ નાર કવિવર રવિન્દ્રનાથ ટાગોર ની ૧૫મી નિર્વાણુ જ્યંતિ ૭મી એગ-રટ આવે છે. એ દિને વિશ્વભરમાં એમની સ્મૃતિ સાથે અંજલી અપાશે. ૧૯૩૦ માં સામ્પરમતિના સંત ગંધી જી શાંતિનિઠેતનમાં ગુરૂદેવને મળવાં બેચા. ઉભયનાં હૈયાં પ્રેમથી ઉભરાતાં હતાં. લૌકિક દ્રષ્ટિએ બંનેની સાધના દેશભક્તિ માટેની જ દેખાતી હતી, પરંતુ વારતવિક રીતે તો ઉભયનું લક્ષ્ય નિહું તો સમય વિશ્વનાં કલ્યાણનું જ રહેતું. રવરાજ્યની વ્યાખ્યામાં આત્મા નાં સામ્પ્રાજ્યની બાવના બારોબાર તરવરતી હતી. સંતની શાંતિના પડધા કલમની ટેડીએ ઉતરતા, અને કવિવરની શાંતીના રણુકા કાળ્યની પંક્તિનાં નીતરતા હતા. અસ્ફુટ ગીતના તાનમાં કવિવર કહી કહી નાચી પણ ઉદતા. એવી જ એક સુભગ પળે તેમણે સામ્પરમતિના સંતને કહ્યું: તમે કેમ નથી નાચતા? સંતે જવાબ આપ્યો: જ્યારે રવરાજ મળશે ત્યારે હું પણ નાચીશ: કવિવરને પોતાના ઉદ્ધાસ બધાં તાનમાં સાય ન મળ્યો! પૂન: કહ્યું: તમે નાચતાં નથી પણ તંદુરસ્તી કીક જાળવી રહ્યા છો. જલના તપસવી બોલ્યા: એવું કારણુ, તમે યોગ્ય રીતે વર્તતા નથી. અમારી જેમ તમે પંજી વર્તાન રાખો તો તંદુરસ્તી મોટે જેમ મને બંદીખાનાનો ઇલાજ મળે છે, તેમ તમને પણ મળે. ઉભય વિનોદથી હરયા. કવિવર ને તાદાત્મ્યતા શાંતિનિઠેતન માં અનુભવતા, તે તાદાત્મ્ય મહામા જ જલની અંદર પ્રાપ્ત કરતા હતા. જેનાં ફલરૂપે ગીતાનો-અનાસકિત યોગ, મંબળ પ્રખાત અને કારાવાસની કલાણી જેવું અનુપમ સાહિત્ય રતો જનતાને મળેલાં છે. "ગીતાંજલિ" આ ટાગોરની "ગીતા" અને "અનાસકિત-યોગ" એ ગંધીજીની "સુગીતા" છે. સાહિત્યના વિશાળ ક્ષેત્રમાં એ રત્નો લાંબા કાળ સુધી પ્રકાશતા રહી અનેક જ્ઞાસુના માર્ગે દર્શક બનશે.

સુબોધપ્રસુન

નિતનિત સુરજ તપ તપે સાથે પુષ્પ વિકાસ પવં કરે તેમ આહરી પામે દિવ્ય પ્રકાસ સાથે કંધયે નાં જવું જાણે છે મી લોક માર્ગે માર્ગે કરી મરે છુટે ન વૃષ્ટ્યા તોય

બાળકો ભય મુક્ત

(અમારા ખાસ મેડીકલ અભ્યરૂપથી તરફથી)

હું હમેશા માફ શરીર નિરોગી અને સ્વચ્છ રાખવાનો પ્રયત્ન કરીશ. એમ જાણીને કે આપ (ઇન્જર) હમેશા મારી સાથે વસો છો.—ટાગોર.

બાળકોની જીવનમાં વધુ અને વધુ ઉપયોગીતા જણાતી જાય છે. એનું કામ મુખ્ય એ છે કે, રોગમાંથી રાહત આપવાનું. નાના બાળકોની મરણ નોંધો આપણે જોઈએ તો આપણને જણાશે કે શિતળા, ટાકવાથી બાળ મરણ પ્રમાણ ઠેકઠું જોઈતું થયું છે. ઇન્જેક્શનો રોગોથી મુક્ત નથી કરતાં પણ રોમને દળવો બનાવી તેની સામે રાહત અને રક્ષણ આપે છે.

ડીપ્ટેરીયા, ડુપીંગ ટોફ, ડીટેનીયસ, રોલપોલસ, ટાઇફોઇડ, ટોલેરા અને ક્ષય સામે આજના સમયમાં બાળકોને ઇન્જેક્શનથી રક્ષણ આપવામાં આવે છે. પોલીયો સામે પણ હવે ઇન્જેક્શન સોંપાયું છે અને તે, ફરજિયાત દરેક બાળકોને આપવાનું નક્કી કરાયું છે. આ દવા અમેરીકાના શોધ મુજબ અહીં સાઘ્ય આફ્રિકામાં ગેડીકલ રીસર્ચ બનાવી છે તેને માટે અમે ધણી ગર્વ ધરાવીએ છીએ.

ડુપીંગ ટોફનો ભય ઉધરસ વખતે નથી પણ તેનું પરીણામ જે પાછળથી આવે છે તેમાં રહેલું છે. એને પરીણામે છાતી નબળી પડે છે અને મગજ માં પફ થાય છે. જે ઇન્જેક્શન આપવામાં આવે તો તેનો ભય ઘટી જાય છે.

ડીપ્ટેરીયામાં પણ જો ઇન્જેક્શન આપવામાં આવે તો તેનો ભય ઘટી જાય અને હુમલો ઘણો નરમ બને.

પોલીઓના ઇન્જેક્શનના પરીણામની હજી જાણ નથી થઈ. જે એ ત્રણ કેસો માં તેનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે તેમાં એક રોગીને ઇન્જેક્શન આપ્યું છે અને કુટુંબમાં પણ થોડાને આપવામાં આવ્યા છે અને બીજાને નથી આપ્યા. આનું પરીણામ એ જણાયું છે કે હું મને, યથા જનાં ઇન્જેક્શન લેનારાઓને તે ઘણો નરમ હતો અને હાથ પગ સાત જણાઈ નહોતા ગયા.

બાળકના જન્મ વખતે જ એના લોહીમાં એનું તત્વ રહેલું હોય છે કે જેનાથી એ ચોક્કસ રોગો સામે ઝડપી શકે છે. આ તત્વ ચોક્કસ સુદત લગી શરીરમાં ટકે છે અને પછી નષ્ટ થાય છે આથી તે પહેલા બાળકને શિતળા ટાકવા જોઈએ.

બાળકને કહ્યું ઇન્જેક્શન પહેલું આપવું તે બાળકની પોતાની તંદુરસ્તી

અને કુટુંબના ઇતિહાસ, તથા આજીવન બાળકના વાતાવરણ પર અવલંબે છે. જો તે ક્ષય વાળા કુટુંબમાં અવતરેલું હોય તો તેને રોગોત્પાદક પહેલા ક્ષયનું ઇન્જેક્શન આપી તેને રક્ષણ આપવું જોઈએ.

કેટલેક કેસો માતા મર્જકાળમાં પોને જ અમુક રોગોના ઇન્જેક્શન લે છે જેથી બાળકને જન્મનાં રક્ષણ મળે

બાળકને શિતળા ટાકવા હોય તો ત્રણ ચાર માસની ઉંમરે આપવા સારા. કદાચ મોટું આપવાથી એ ભય રહે કે તેના લોહીમાં જનું દાખલ

“નારી હૃદય”
ઓ મારા હૃદયના દેવ,
- નથી સમજવા એક નારી હૃદય
ઉર ઉડામાં તમારૂં રમરણ બને,
ડગલે ડમલે માય સદૃશ્ય તમારા
પ્રણયને ને વિલા વરસ ધણી,
સંદા કાળ રડો છો સાથ
સુખ દુઃખમાં ભોગ દે,
તમે ન ગણકાવું એક દિન
તોયે શબ્દદારે કહેા છો તમે
આહતી નથી છું મને
એક દિન આવશે ત્યારે
આપ કલ્પશો આ નારી હૃદય
આ કાવ્યલુઆન્શાથી “એકબેન”
એ નામે અમને મળ્યું છે. “નારી
હૃદય”ની પુસ્તક જાતીને આ એક
કરણ્ય અપીલ છે. પુસ્તક પોતાની
બેદશીલ જ્ઞેય અને ચેતે. —તંત્રી

થઈ જાય અને બીજી એ પણ કારણ રહે કે, ડોક્ટર માટે તેના કુમળા મન પર ભયની અસર કાયમ રહી જાય.

બાળક ત્રણ માસનું થાય તે પહેલા તેને ડીપ્ટેરીયા, ડુપીંગ ટોફ અને ડેટન્સના ઇન્જેક્શન આપી દેવા જોઈએ. આ માટે એક જ ઇન્જેક્શન એવું આવે છે જે ત્રણે માટે હોય છે. આ ત્રણ વખત થોડું થોડું કરી આપાય છે. ડીપ્ટેરીયાને પાંચ વર્ષ માટે તે રક્ષણ આપે છે અને ડુપીંગ ટોફનું લગભગ દર વર્ષે આપવું જોઈએ.

ક્ષયના કુટુંબ વાળા બાળકને આ ઉપલા ઇન્જેક્શન પહેલા ક્ષય સામેના રક્ષણનું ઇન્જેક્શન આપવું જોઈએ.

આ બાહુ જલદ હોય છે તેથી એ ફરી યોગ્ય કરે છે. અને બાળકને રક્ષણ આપવાની આવશ્યકતા નથી રહેતી.

શિતળાપણ જલદ હોય છે, તે પણ ઉપલા ત્રણ ઇન્જેક્શનને આપ્યા પછી આપી શકાય છે. ટોલેરા ટાઇફોઇડ અને યલો ફીવરના ઇન્જેક્શનો તો તે રોગ આજો શરૂ હોય ત્યારે જ આપવાની આવશ્યકતા ઉભી થાય છે. અથવા પરદેશ જવાનું હોય તો સાવચેતી માટે આપવું પડે છે.

આજના સમયમાં આ બધા આરોગ્ય માટેના આવશ્યક અંગોનું પ્રત્યેક આરોગ્ય સ્થળોમાં કામ કરતા ડોક્ટરો ને તેની જાણ હોવાથી તે તેનો ઉપ-

યોગ્ય કરે છે. અને બાળકને રક્ષણ આપે છે.

સાવચેતીના પમકા બરીએ તો બાળ મરણનો ભય ટળે અને તેઓને બાહુ વાન બહાદુર નાગરીક બનાવી શકાય.

લુકકીપીંગ, ઇનેક્સ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીપરન્સ અને ઇનરચોરન્સ માટે મળો :

આર: વીઠ્ઠલ
૧૨ પાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેદાનીસમર્થ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

અમેરીકા-વિશ્વપ્રેમનું પ્રતીક અને શો

જા વખત પહેલાં અમેરીકાથી એક પત્રકાર બહેન મીસ ઇરેટ ભારતની યાત્રાએ ગયા હતા, કર્નલ જીજ્ઞાસના એક નાના ગામમાં વિનોઆજીનો પગલ હતો. ત્યાં આ બહેન બાબાનાં દર્શન માટે આવ્યા. બાબાની સાથે એક દીવસ યાત્રા કરી અને મુખ્ય પ્રસન્નતા અનુભવી. સંજોગવશાત તેઓ વધુ સમય ન રોકાઈ શક્યાં એટલે એક દિવસ સાથે રહીને સંતોષ માન્યો. વિદાય થતા પહેલાં એમણે એક યુગ્મ જ મહારવ નો પ્રશ્ન બાબાને પુછ્યો હતો.

મીસ ઇરેટ : કેટલાક દિવસોથી ભારતના સમાચાર પત્રોમાં ભારત ના સંબંધમાં અમેરીકન પરદેશી નીતીની ટીકા કરવામાં આવે છે. અમે લોકોને ત્રાસકારી રીતે સાચી સહાયતાથી ભારતને સહાયતા કરવા માગીએ છીએ પરંતુ અમને એવું લાગે છે કે અમે જેટલી સહાયતા કરવા માંગીએ છીએ. તે નથી કરી શકતા અને ગેરસમજૂતી વધતી જ જાય છે. તો ભારતને અમારે કેવી રીતે સહાયતા કરવી? અને અમેરીકા કંઈ રીતે ભારતનું સાનું અને અધિક ગ્રેમી રાષ્ટ્ર બની શકે?

વિનોઆ : હું માનું છું કે ભારતને માટે અમેરિકાની સર્વોત્તમ સહાયતા એ જ હશે જે તે પોતાનો પ્રેમ કેવળ ભારતના પ્રતિજ્ઞ નહીં પરંતુ વિશ્વના બધાં રાષ્ટ્રો પ્રત્યે બતાવે જેમાં રશિયા, ચીન પણ સામેલ હોવાં જોઈએ. રશિયા તરફથી અમેરીકાને કંઈક ભય અનુભવી રહ્યા છે. પ્રેમનો વિરતાર એટલો વધારો કે તેમાં કેવળ અમારો દેશ જ નહીં વિશ્વ ના બધા દેશો સામેલ થયા હોય.

આપણે આપણા પડોશીને એટલા આહવા જોઈએ કે જેટલા આપણે આપણા મતને આહીએ છીએ. પ્રેમ સર્વબાપી બનાવવો જોઈએ. જ્યાં આશાક પ્રેમ હોય છે ત્યાં—શંકા ઉત્પન્ન થાય છે. અમેરીકાને માટે સર્વોત્તમ માર્ગ એ છે કે તે જે કહે છે તે પ્રમાણે લોકશાહી રીતે આગળ વધે અને પછી તો અમેરીકા જે કંઈ ઘોષણા કરે તેમાં સંદેહ કરી જ નહીં શકાય. સૌથી અગત્યની યાદી તો એ છે કે પહેલા બધા સંદેહને દૂર કરવા જોઈએ. આપાદી ક્ષત ભારતને માટે જ લાગુ પડે છે એમ નથી. બધા દેશોને માટે આમ થવું જોઈએ.

આજે રશીયાથી અમેરીકા ડરે છે. અમેરીકાથી રશીયા ડરે છે જેમ પાકીસ્તાન અને ભારત એકબીજાથી ડરે છે. આજે સંદેહ અને ડરે માનવીનાં હૃદયને જરૂરી રાખ્યું છે. આને પરિણામે શસ્ત્રાશસ્ત્રની હોડ ચાલી રહી છે.

મને તો લાગે છે કે તે જ રાષ્ટ્ર સફળતા પ્રાપ્ત કરશે જે ડરને દુર કરશે આમ થતા તે પોતાને તો બચાવશે જ પણ આપા સંસારને બચવી શકશે.

અમેરીકા એ એક મોટું પ્રમુખ ખ્રિસ્તી રાષ્ટ્ર છે. તેને ધર્મમ વિશ્વાસ છે. જગત એની પાસેથી જે આપેલા રાખે છે તે માટે તે વિશ્વાસ અપાવે. તેનાથી પ્રકાશ ફેલાશે. પરંતુ હું એ નથી જાણતો કે આ દિશામાં કોણ પહેલું પગલું ભરશે અને વ્યાપેલા બનને દુર કરશે? કેમકે એને માટે સહાયપણ દુરદિપણ જરૂરી છે અને પ્રેમ તો જરૂરી છે જ.

નાગરિક ધર્મ

પ્રમીલા જ. સરદા, એમ. એ. (જાન, યુગાન્ડા)

આ લેખ મહીલા મંડળના રીપ્ય રચિત અંક માટે મંડળના આમંત્રણને માન આપી મોક્ષવામાં આવ્યો હતો પણ મોડો મળતાં તેમ છાપી નથી શક્યા તેથી લેખીકાના આમાર સાથે અમે અગ્રે આપીએ છીએ.—તંત્રી.

એમ કહેવાય છે કે હિંદુસ્તાનમાં ધણી મહાં પુસ્તો યથ તથા છે અને હાલમાં છે પણ ખરા. હોંડુ-સ્તાનમાં સાઈ વ્યકિતવ ધરાવના છુટા છવાયા ધણી પુસ્તો મળી આવે છે, પરંતુ દેશ ગણીને લાંના મનુષ્યો સાથે રહીને કામ કરી શકવાને અસમર્થ છે. આપણે તાં લોકો સંગઠન કરીને કામ સારી રીતે નથી કરી શકતા એવા પણ આપણાં ઉપર આક્ષેપ મુકવામાં આવ્યો છે અને હેટલેક અંશે આ આક્ષેપ સાચો છે. તેનું કારણ નેતા મને લાગે છે કે આપણી ઉછેરણી તથા ડેળવણીમાં ઘણી ખામી છે. આથી આને વિષે આપણે થોડો વિચાર કરીશું.

મનુષ્ય એક સામાજિક પ્રાણી છે. અને ખીલ પ્રાણી કરતાં એનામાં ફેર એટલો છે કે એનામાં ધરવે વિચાર શક્તિ આપી છે, જેને એણે પૂરેપૂરો ઉપયોગ કરવો ઘટે છે. એ સામાજિક પ્રાણી છે તેથી એને ધણી ઢકડો મળ્યા છે, પરંતુ ઢકક સાથે ફરજ પણ હોય છે તે એણે ભરવું નહિ જોઈએ. તે એક નાગરિક છે તેનો અર્થ એ યાય છે કે એને ઢકક છે તેમ ફરજ પણ છે. નાગરિક એટલે આપણે નગરનો રહેવાસી એ અર્થ કરી શકીએ છીએ. એની પ્રથમ ફરજ એ છે કે પોતે નાગરિકતાની બાવના સારી રીતે પોતાનામાં ડળવે. આ ફરજને રકાઉટ ની ફરજને ધણું ખંડ મળતી આવે છે. રકાઉટની ફરજ એ છે કે તેણે દરેક સાઈ કર્તવ્ય કરવું જોઈએ. આમ નાગરિક ધર્મ અને રકાઉટની ફરજ એ બંનેમાં, પોતાના પાડોશી પ્રત્યે તથા આજુબાજુના પ્રત્યે એમ રાખવો, તે ઉપરાંત, સમાજના હિત માટે કંઈક કરવું એ ફરજને સમાયેલી છે. જ્યારે આપણે ખીલનું કંઈક કામ કરી શકીએ છીએ ત્યારે આપણને મનમાં જેલો આનંદ યાય છે! નાગરિક ધર્મ માટે દરેક પોતાની ફરજ સમજીને મનથી કર્તવ્ય કરવાનું છે. એમાં બહારથી દયાણુ કદી હોષ નહિ થો એમ હું માનું છું. પત્રિમના દેશો માં તે નાગરિક ધર્મનું ઉત્તમ કરનારને કાયદેસર શિક્ષા કરવામાં આવે છે, પરંતુ જો એનું અનુકરણ આપણે નહિ કરવું હોય તો એકજ રસ્તો છે કે એને માટેની ડેળવણી દરેકને બાળ પણથી જ મળવી જોઈએ.

નાગરિક ધર્મ એટલે દેશના એક રહેવાસી તરીકે આપણી દેશ-સમાજ

પ્રત્યેની ફરજ. આની શરૂઆત ધણી નાના રૂપમાંથી થાય છે અને તે છેવટે એક મોટા રૂપમાં ફેરવાઈ જાય છે. અંગ્રેજીમાં કહેવત છે કે "Charity begins at home," એટલે કે ધર્મ ઘાની શરૂઆત ઘરમાંથી થાય છે. તેવી જ રીતે નાગરિક ધર્મની શરૂઆત ઘરથી થાય છે અને તે દેશ સુધી પહોંચે છે. દરેક કુટુંબના સભ્યે પોતાના કુટુંબ પ્રત્યેની ફરજ પુરેપુરી બજાવવી જોઈએ. ત્યાર પછી તેણે શાળા, અન્ય સંસ્થાઓ (સામાજિક, ધાર્મિક વિ.), ન્યાત, સમાજ, પોતાના ગામ અથવા શહેર પ્રત્યે અને છેવટે પોતાના દેશ પ્રત્યેની ફરજ સારી રીતે બજાવવી જોઈએ. આ શિક્ષણની શરૂઆત પણ ઘરથી જ થાય છે. બાળક જન્મે ત્યારથી જ તેનામાં આ જાતના સંસ્કાર રેડાવા જોઈએ. જો એ પોતાના કુટુંબ પ્રત્યેની ફરજ સારી રીતે સમજશે તો આગળ જતા તે તેની શાળાના સભ્યો પ્રત્યેની જવાબદારી સમજશે. આમ ધીમે ધીમે બલિષ્ઠમાં તે એક ઉમદા નાગરિક બનશે અને પોતાના દેશ પ્રત્યેની ફરજ સચ્ચાઈથી બજાવી શકશે.

નાગરિક ધર્મ ફક્ત રસ્તામાં પડેલી ઠગાની હાથ ઉપાડી લેવામાં નથી સમાઈ. એમાં ખીલ ધણી કર્તવ્ય સમાયેલા છે. પોતાના ઘરમાં પાણી ને બગાડ નહિ કરવો, ઘર ચોક્કસ રાખવું તથા આજુબાજુ પણ મંદી થવા નહિ દેવી. ઘરમાં રેડીયો, ગ્રામો ફોન એવી રીતે નહિ ચલાવવા જોઈએ કે જેથી આજુબાજુના બધા લોકોને ખતેલ પહોંચે. તે ઉપરાંત જાહેર રસ્તા ઉપર કચરો નહિ નાંખવો, જાહેર સંસ્થાઓ તથા બગીચાને સારી રીતે ઉપયોગ કરવો વિગેરે ફરજોને પણ નાગરિક ધર્મમાં સમાવેશ થાય છે. જાહેર મીટીંગમાં આપણી વર્તણૂક સારી હોવી જોઈએ, તેમજ પર દેશીઓ સાથેની આપણી રીતભાત સભ્ય હોવી જોઈએ. બસ, ટ્રેન વિગેરે નો પણ ઉપયોગ સારી રીતે થવો જોઈએ. આપણે ત્યાં ટ્રેનની તથા બસની માલીઓ ખરાબ કરવી એ આદત બહુ જ જુરી છે. સાથે સાથે એ પણ જણાવવાનું કે બધાં બંધ થુંકેણું, પાનની પીચકારીઓ ઉડાડવી, કચરો નાંખવો તથા રીનેમા ચિયેટર માં અસભ્ય વર્તણૂક બતાવવી, આ સથળે સારા નાગરિકને શોભે એવું નથી જ અને તે બને એટલી વહેલી

તે સુધારવું જોઈએ. આમ કહેવે તે પહેલે જો આ આપણે આપણો નાગરિક ધર્મ બજાવીશું તો સાચે જ સારી એવી ક્રાંતિ કરી ગણાયે. તેને લીધે આપણો સમાજ તથા દેશ ધણો ઉપર આવશે અને વિખના ખીલ રાખ્યો આગળ સારી છાપ પાડી શકીશું. નાની નાની બાબતોમાં જો આપણે એક ખીલના સામાલાભને વિચાર કરતા યશ્યું તો તેની અસર આપણાં ચારિત્ર ઉપર પણ પડ્યા વિના નહિ રહે. આપણે જો સામા માણસ પ્રત્યે માયાણુ વર્તન રાખતા શીખીશું તો આપણે બુદ્ધી જરૂરશું કે આપણી પ્રત્યે કોઈ નિષ્કુર બન્યું હવે. આપણે જો આપણું વર્તન શુદ્ધ રાખીશું તો આપણને ખીલ માણસોના કામમાં ખામી જોવાની ટેવ નહિ રહે. તેવી જ રીતે જો આપણે પ્રકુલિત ચહેરો રાખીશું અને ખીલ લોકોને આનંદિત બનાવવાને પ્રયત્ન કરીશું તો આપણે આપણાં કુઓ ધરી બર માટે બુદ્ધી જરૂરશું. આપણે જો આપણું વર્તન સાચા મામ ઉપર રાખીશું તો આપણે આપણાં પાડોશીઓની જુદીઓ જોવાનું વિસરી જરૂરશું. આમ નાના કાચીથી માંડીને મોટા કાચી સુધી જો આપણે ખીલને વિચાર કરતા શીખીશું તો આપણે આપણો નાગરિક ધર્મ પુરી રીતે બજાવતા શીખી શકીશું.

જાહેરો સાચું ધ્યેય શું છે? એવ કે આપણે ખીલનું જાણ કરીએ. આમાં એક ખીલ માટે સહાયુતિ ધરાવવી એ મુખ્ય વસ્તુ છે. દરેક માનવી આ જાતમાંથી વહેલો મોડો વિદાય થવાનો છે તો તે તેની કુદી હયાતીને સારામાં સારો ઉપયોગ માનવતાની સેવા દ્વારા કરી શકે તેમ છે. આમ નાગરિક ધર્મ સંકુલિત દ્રષ્ટિએ તથા વિશાળ દ્રષ્ટિએ જોઈ શકાય છે; અને તેનો અમલ જો સંપૂર્ણ રીતે થાય તો જાતના મોટા બાબતો પ્રશ્નો જોઈ યથ જાણ તેમ છે, તથા સુચેક, સાંતિ પણ સ્થપાઈ જાય તેમ છે, આગળ જણાવ્યું તેમ આ ફરજની સમજણ બાળક જન્મે ત્યારથી જ આપવાની જરૂર છે. અને તે માટે ઉછરતી પ્રબળ માટે તે જાત, પ્રત્યક્ષ દાખલો બની રહે અને તેમને તેમાંથી સાચું માર્ગદર્શન મળી રહે. આથી તેઓ વ્યકિતભત રીતે તથા સંગઠિત રીતે એમ બંને રીતે કામ કરતા શીખશે એમાં શંકા નથી.

નેકણી કોશ મોટો
ચુનરાતી કુ ચુનરાતી ડીકચતરી.
કીમત પા. ૧-૨-૬.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

P.O. Box 2156 Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

No.	per lb.	per lb.	
1. Gily Toordhall	1/3	F/Grade Loose Tea	4/3
Chana dhal	1/4	Sevedhani Sopari	7/-
Chana flour	1/-	S.B. Nuts No 2.	2/6
Urad Flour	1/7	Jeera	2/-
Urad Dhal	1/3	Variari (Soomph)	2/-
Moong Dhal	1/1	Mustard Seeds	2/-
Whole Moong	6d.	Methi Seeds	1/3
Whole Urad	6d.	Whole Dhana	1/3
Special Peadhall	10d.	Jaggoty (Gor)	1/3
Ordinary Peadhall	7d.	Pure Chillie Powder	3/-
Egyptian Rice	10d.	Pure Haldi Powder	2/-
Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Watery)	47/6 per bag of 75
Masoor Dhal Red	1/-	ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH	
Tamarind (Aml)	3/3		

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

સમાચાર સંગ્રહ

—ઈટલી અને ભારત વચ્ચે વેપારનો વધુ માટો સંબંધ થવાની વક્રી છે. વહાનેને લખતો માલ ઢાલ સારા પ્રમાણમાં ભારત આવે છે.

—સૈરાયમાં જુલાઈની શરૂવાતમાં સખત વાવાઝોડું અને વરસાદ થયા હતાં. આનાથી ધણું નુકશાન થયું છે.

—પાકીસ્તાન હવે ભારત પાસેથી કાલસા ખરીદવા નથી ઇચ્છતું એમ સ્ટ માં ભારત પાકીસ્તાન કાલસા કરાર પુરા થાય છે. તે હવે ચીન પાસેથી કાલસા ખરીદશે.

—પ્રિન્સેસ માર્ગેટ રાપટેમ્બરમાં ઇસ્ટ આફ્રીકાની મુલાકાતે જવાના છે મંબાસા, નધરેાળી, ઝાંઝીબાર અને મોરીશીયસની તેઓ મુલાકાત લેવાના છે. ૨૧ સપ્ટેમ્બરથી ૨૪ અક્ટોબર સુધી તેઓ આ પ્રવાસ કરશે.

—મુંબઈના બારામાં બ્યારે એક સ્ટીમર આવી ત્યારે તેના એક પ્રવાસીને ઉતારવા તેનો મિત્ર આવ્યો હતો. મિત્રને મળતાં જ બહુ પ્રવાસી ખુબ લામણી વશ થયો હોય એવા એડા કરતો હતો. એમ કરતાં તેને પોતા ની ટોપી મિત્રને ખેંચાવી દીધી. મિત્ર તે ટોપી ખેંચી બ્યારે પાછો ફર્યો ત્યારે કસ્ટમ આશીસરને વહેમ જતાં તપાસ કરતાં તે ટોપીના અંતર રાંધી સોનાના પતરા મળ્યાં. તે ત્રીસ તોલા જેટલું સોલુ હતું.

—પાકીસ્તાનમાં અનાજની ધણી તંગી છે અને તેથી તે બારામાં પાકીસ્તાન સરકાર ધેરી ચીંતામાં પડી છે.

—સાપપ્રસના જમણમાં ભયંકર આગ લાગતાં લગભગ ૬૫ લાખથી વધુ પાઉન્ડનું નુકસાન થયું હતું મનાય છે કે આ આગ બાળી કરીને ચેતાવવા માં આવી હોય.

—ભારત સરકારનાં વહીવટીક સંપાદન અને ઔતિક સાધનો માટેના પ્રધાન

શ્રી કે. ડી. માલવીયાએ તાજેતરમાં જણાવ્યું છે. કે કાસ્મીરનાં ખતીજનાં સાધનોની વહેલી તકે મોજણી કરવા માટે આવતે મહિને અહીં ઇન્ડીયન બ્યુરો સ્ટીલ માઇન્સની એક કચેરી ધીનગર ખાતે ખોલવામાં આવશે.

—એપ્રિલ ૧૯૫૭થી ભારતમાં દશાંશ પદ્ધતિનું ચલણ શરૂ થયો. આથી દિસામોમાં ઘણો તફાવત પડ્યો તા. ૧ એપ્રિલથી નવું નાણુ ચલણમાં આવશે. તેની માહીતીએ આપવાનું કામ સરકારી ખાતાએ શરૂ કરી દીધું છે.

—ચીનને ઠામનવેલમાં રથાન આપવા માટે અને યુનોમાં તેને લેવા માટે પ્રધાનોની ડોન્ડરન્સમાં પડીત નેહરુએ જણાવ્યું હતું.

—ભારતમાં નામએના હુમલા ધણી હોંસક થતાં જાય છે મણીપુર સરહદ પર નાગા ત્રાસવાદીઓના ઘણા ત્રાસ વધતો જાય છે અને તેથી તે આમોનો વ્યવહાર ખોરવાઇ ગયો છે.

—અમદાવાદના ત્રણ યુવરાતી ઇન્ડીયા યુવરાત સમાચાર, સંદેશ ને પ્રભાતે શરૂક રચના કરીશકાની જાહેર ખબરો છાપવાનું શરૂ કરતાં ગોહીલવાડના જણીતા કેમિસ્ટી કાર્યકર શ્રી. આત્મારામ ભટે ઉપવાસ શરૂ કર્યો છે. આ પત્રોએ બંદને વચન આપ્યું હતું કે તેઓ કરીશકાની જાહેર ખબરો નહીં છાપે.

—વેરાવળ પાસેના જલેશ્વર ગામે માછીમારોએ વાંત્રિક પદ્ધતિએ માછી મારીતું કામ શરૂ કરતાં તેઓ ૯૫ ટકા જેટલી વધુ મરુછી પકડી શક્યા છે.

—“ઇસ્લામિક વર્લ્ડ કલ્સીકલ” એજેન્ડર તરફથી કરાને શરીફનું દક્ષિણ ની બાપાઓ તામીલ માલાવલમ, કન્નડમ વિગેરેમાં બાપાંતર થયું છે.

—સૌથી પ્રથમ કપડાની માલ હોંદમાં ૨૦. કાવસજી નાનામાઇ દાવરે ૧૯૫૪ માં મુંબઈમાં શરૂ કરી હતી. આજે હોંદમાં ૪૫૩ મીલો છે અને તે પાછળ એક અખજ આર કરોડ રૂપીયાનું રોકાણ છે. મુંબઈ રાજ્યમાં તેમાની ૨૦૦ મીલો છે.

—દક્ષિણ મોરોક્કોમાં ફ્રેંચ સૈનીકો ખસી આવ્યા છે તે સામે મોરોક્કન સરકારે ફ્રેંચ સરહદ સમક્ષ ભારે વીરોધ ઉઠાવ્યો છે.

—હોંદ સરકાર વધારે અને વધારે ખાદી અને ગ્રામ્ય ઉલોમની ચીએનો વપરાશ કરી રહી છે. કચ્છસરની ફેલોએ એ પ્રબ્ધ માટે સારી છે અને તેથી તે

ગુહિણી માટે ઉપયોગી

“કોપરની ચટાણી”

કોપરું છીણીને તથા જરા ચણી દાળ બીજવીને સાંતળી કાઢવી જરા તલ શેકી કાઢવા. એમા પ્રમાણસર હળદર, મરચાં, લીલા મીઠું થોડી ખાંડ ઉમેરી ધીમાં રાઇ તથા હોંમતી વધારી લેવી.

જમના પહેન મિસ્ત્રી.

એનોને નવી વાનગીએ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

આસ ભાવે સરકારને મળે છે. જુદા જુદા સરકારી વિભાગોમાં વધુ ખાદી ખરીદાય છે. ૧૯૫૫ અને પડના અરસ દરમ્યાન રૂપીયા ૧૧૦૦૦૦૦ ખાદી ખરીદાઇ હતી. તે પહેલાના વરસોમાં ૨૦૦૦૦૦ની ખરીદાઇ હતી. ગ્રામ્ય ઉલોમનો માલ ૧૯૫૪ અને ૫૬માં ૧૦૦૦૦૦ ખરીદ્યો હતો બ્યારે ૧૯૫૫-૫૬માં ૨૨૦૦૦૦૦નો ખરીદવામાં આવ્યો હતો.

—બંદીરમાં જે છેલ્લી રેલ આવી હતી તેનાથી એક દબ્બર ચોરસ માઇલ જમીન પાણીમાં ડુબી મઇ હતી. પાકને ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપીયાનું નુકસાન થયું હતું.

—હેંદરાખાદમાં વપરિ ઘણા ફેર વતી-વ્યો હતો. મંદ્રી, ડુંબા બદ્રા અને ફરતુલ કુદપ નામની નહેરો રેલથી ધોવાઇ ગઇ છે.

પાર્લામેન્ટના લેખર સભ્યોને મળવાનો સ્ટ્રાઈડમનો ઈન્કાર

રંગબેદ અંગે પાર્લામેન્ટના લેખર ગેમ્બરોના એક પ્રતિનિધિ મંડળ ને મળવાનો દક્ષિણ આફ્રિકાના વડા પ્રધાન મી. જે. સ્ટ્રાયાડમે ઇન્કાર કર્યો છે. ફેનર ગ્રોકવેએ કહ્યું છે કે સ્ટ્રાયાડમ તરફથી મને આ મતલબનો પત્ર મળ્યો છે.

ફેનર ગ્રોકવેએ કહ્યું છે છે ધ્રીટીશ ટેરીટરીઓ રંગબેદથી મુકત નથી એ સમતી જાણે છે. અમે માન દક્ષિણ આફ્રીકા જ નહીં; પલકે તમામ પ્રદેશો માંના રંગબેદનો વીરોધ કરીએ છીએ. ફેનર ગ્રોકવે વસાહતોની સ્વતંત્રતા માટેની સમીતીના વડા છે.

આ પહેલાં ફેનર ગ્રોકવેએ સ્ટ્રાયાડમ ને ભતિએલની દક્ષિણ આફ્રિકાની નીતી પરવે એક પત્ર મોકલ્યો હતો જે પર મજુર-લીખરજ પક્ષ, ધાર્મીક સંસ્થા ઝો, ટ્રેડ યુનીયનો અને ડે-એપરેટીવ સોસાયટીઓ વગેરેની કુલ ૩૦૦ જેટલી વ્યક્તિઓએ સહીઓ કરી હતી.

માટીના ઈલાજે
આ નાની પુસ્તીકા આ પત્રમાં જે ગાટીના લેખો દાલમાં પ્રસીદ્ધ થયા છે તેજ લેખક દ્વારા લખાયેલી આ ઝોરીસેથી મળશે. કીમત ૧/- પોસ્ટેજ સાથે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

ભાષા જ્ઞાન (૩)

ગુજરાતી ઇંગ્લીશ	કુટુંબ	આફ્રીકાન્સ
દાળ Dhall (ડાલ)	Dali (ડાલી)	Dhall (ડાલ)
ભાત Rice (રાઇસ)	Ilayisi (ઇલાયસી)	Rys (રેઇસ)
શાક Curry (કરી)	Kale (કાલી)	Brei (બ્રેઇ)
સોટ Flour (ફ્લોઅર)	Fulawa (ફુલાવા)	Fynmeel (ફેઇનમીલ)
મરચાં Chillies (ચીલીસ)	Pelepele (પેલેપેલે)	Rissie (રીસી)
તેલ Oil (ઓઇલ)	Mafuta (માફુટા)	Olie (ઓલી)
ઘી Fat (ફેટ)	Mafuta (માફુટા)	Yet (યેટ)
ખાંડ Sugar (શુગર)	Shukela (શુકેલા)	Suiker (સુઇકર)
મીઠું Salt (સોલ્ટ)	Sawoti (સાઉટી)	Sout (સાઉટ)
મસાલો Condiments (કોન્ડીમેન્ટસ)	Masala (મસાલા)	Spesery (સ્પેસરી)

નવલ કથાઓ

ઈંદીરાની આપવીતી	૫ ૩
છેલ્લો અલીનય	૯ ૬
બીજા પુસ્તકો	
જુદાન યજ	૨ ૦
એવાઈની સાધના	
(કોશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન	૭ ૬
કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત	
સંસાર ધર્મ	૬ ૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭ ૦
મળવાનું ટેકાણું આ ઝોરીસ	

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

અમારી ચાહુ વાર્તા

ધુપ સુગંધ

લેખક: સોપાન

કુમારની વાણીનો મર્મ માધવી પામી શકી નહિ, પરંતુ મનોમંથન જગાડતા યેદા થયા જ.

પ્રકરણ સોળમું

(મતાંકથી ચાહુ)

કુમાર અને માધવી એમની વિદાય લખને સાથે જ ચાલતાં બહાર નીકળ્યાં ત્યારે કૈલાસપાના મનમાં થયું: 'પૈવી મળતી નેડી લાગે છે!' પણ એ શબ્દો હોઠ ઉપર આપ્યા નહિ.

કુમાર બહાર નીકળતાં બોલ્યો: 'ક્યાં જઈશું? શું કરીશું?'

માધવીએ કહ્યું: 'બહાર વટાવીને આગળ જઈએ...તમારી શી ઇચ્છા છે?'

કુમારે સરોવર તરફ જોઈને કહ્યું: 'હોડીમાં લટાર મારીએ, આને આપણે ખોટીંગ કરીએ.'

'અને ક્યાં ઠાવે છે?'

'તું ખેસી રહેને.' કુમારે ઉત્સાહથી જવાબ આપ્યો, પણ માધવીના મુખ ઉપર ઉદ્વેગ પ્રગટ્યો નહિ, એ મૂંગી રહી. કુમારે કહ્યું:

'તો બહાર તરફ જઈએ.'

માધવી જેવું ઇચ્છતી હતી. બંને એ બાણ્ય ચાલ્યાં. થોડીવાર મૌન અને અંબીરતા જળવાઈ રહ્યાં. બહાર વટાવી તેઓ એકાંત માર્ગ ઉપર આબ્યાં લારે કુમારે પૂછ્યું:

'કંઈ વિચારમાં પડી છે?'

'ના, ના.' માધવીએ તરત જ કહ્યું.

'અને એમ લાગે છે કે કોઈ વાર તું તદ્દન બેચેન થઈ જાય છે, બાણ્યે રેંદ અહીં જ હોય તે મન ખીન્ને ક્યાંક ભડી મધું હોય!'

'-અરે, વાહ! તમે પણ કાવ્ય લખશો કે શું?' માધવી મલકમાં બોલી.

'કાવ્યો તને અમે છે?' કુમારે લામણીથી પૂછ્યું. માધવી જવાબ આપે તે પહેલાં જ એણે ઉમેર્યું: 'શોભેજમાં મેં એવા પ્રયત્ન કરેલો.' 'સાચું' કહે છે? તો પછી વેપારમાં કેમ પડી ગયા?'

'કાવ્યને અને વેપારને વેર છે?'

'છે કે નહિ તે તો કાણુ બાણ્યે, પણ હોતું નેહએ.'

'શા માટે?'

'કાવ્યમાં નિમંત્રણ કલ્પનાવિહાર અને વેપારમાં પાઈએ પાઈને પૈવેપળ ની મજબૂતરી!'

'સાચું' છે. મને પણ એમ થયું કે જે કવિ મધ્યે તો હું હવામાં ભડી

જમણ, ધરતી બિચારી સૂની પડી જશે.' કુમાર બોલ્યો ને આવા સુંદર ને અર્થ અંબીર ઉદ્ગારો માટે પ્રશંસા ઇચ્છતા હોય એમ માધવી સામે જોયું, પણ માધવી એ દષ્ટિ સમજી શકી નહિ. એના ચિત્ત માં કવિ કમલેશનું સ્મરણુ લારે જગી ગયું હતું.

કુમારનું મન પાહું પડ્યું. એ થોડી વાર મૂંગો રહ્યો છતાં માધવીનું તે તરફ લક્ષ મધું નહિ એટલે એણે કહ્યું: 'માધવી, કલ્પનાવિહાર કરવા માટે તને પુષ્કળ પ્રમાણમાં એકાંત મળે છે. ખીન્નું કોઈ સાથે હોય લારે પણ મનને આ રીતે વિહરવા દેવું તે યોગ્ય છે?'

માધવી ચમકી ગઈ. 'કુમારને એના અંતરભાવની ખબર પડી ગઈ કે શું?' એવો ભય યેદા થયો ને એ બોલી: 'તમે કહ્યું તે મેં સાંભળ્યું છે, એ વિષે જ હું વિચારતી હતી.'

'શું વિચાર્યું?'

'એ જ કે આ ધરતી ઉપરથી નજર ઉઠાવી લઈ કોઈ આકાશમાં જઈ તે ધરતી સૂની પડે ખરી!...એમ નથી લાગતું કે એ રીતે તો ધરતી ઉપરથી થોડીક બીડ જાણી યામ?'

'શાઆશ!' કુમારે ઉર્ધ્વદેહાર કાઢ્યા. એને થયું કે માધવીએ એના જબ ઉદ્ગારો સાંભળ્યા હતા એટલું જ નહિ, પણ તે ઉપર અતિતન પણ મધું હતું.

માધવી બોલી: 'આકાશ અને ધરતી બંનેના છેડા સાંધી શકે એવો કોઈ કવિ હશે કે નહિ?'

'જરૂર હશે, હોવાજ નેહએ.'

કુમારે બોલ્યો.

'બંને ઠીક ઠીક દુર નીકળી ગયાં હતાં. સૂર્ય હવે પશ્ચિમ બાણ્યુએ નમવા લાગ્યો હતો. હવામાં ઠંડીની અસર વધતી હતી. માધવીએ થોડીવાર ના મૌન પછી કહ્યું:

'હવે પાછાં ફરીએ.'

'જરૂં છે? સુખરિતને તો હજી ધણી વાર છે.'

'ખંભલા ઉપર પહોંચતાં અંધાઈ થવા આવશે.'

'તો જઈએ, પણ મને એમ યામ છે કે થોડી વાર કોઈ સુંદર જગ્યાએ

ખેસીએ.' 'કંઈ વાત કરવી છે?' 'હા, મેં કહ્યું હતું ને!' 'ખંભલા ઉપર જ ફરીએ તો?' 'તો કંઈ વાધો નથી. પણ એકલાં વધુ કાવશે.'

'ખાગમાં ખેસીશું.' માધવી બોલી. કુમાર પાસે હવે કોઈ જવાબ ન હોતો એટલે તે કણુલ ધયો ને બંને પાછાં ફર્યા.

તેઓ ખંભલા પાસે આબ્યાં લારે ખરેખર અંધાઈ થઈ મધું હતું અને બહારના વરંડામાં એમની રાહ જોતાં હોય એમ બધાં બેઠાં હતાં. કુમારને થયું કે અત્યારે ખાગમાં જવાનું યોગ્ય નથી એટલે એણે માધવી સામે નજર કરી. માધવી બોલી: 'સવારે મળીશું.'

કુમાર પણ એ જ કહેવા માગતો હતો એટલે બંને હસતાં હસતાં સાંને મળ્યાં અને એકાદ કલાક જ ખેસીને મુંબઈ-નેતાલની વાતો કરી. રાતના બોજન પછી સૌએ પોતાના ઓરડામાં રયાન લીધું અને સમય થતાં ખાણ્યાં ખંધ થવા લાગ્યાં. કુમાર નું મન એ વખતે બારે હતું. માધવી સાથે ને વાતો કરવાનું એણે વિચાર્યું હતું તે મનમાં ઉછળતી હતી અને અશાંતિ પણ ઉપજાવતી હતી.

માધવીનો કાર્યક્રમ કમલેશ ઉપરનો પત્ર પૂરો કરવાનો હતો, પરંતુ એકાંત મળતાં એનું મન પણ કુમાર સાથે થયેલી વાતોમાં ચકાવા લેવા લાગ્યું. કુમારનાં વલણમાં ને વાતોમાં એને કંઈક અસ્વાભાવિકતા જણાતી હતી. કુમાર એની સાથે એકાંત શોધતો હોય ને એના પ્રત્યે વધુ ધ્યાન બેચોબ એમ વર્તતો હોય એવું માધવીને લાગ્યું. કોઈ બાબત પરત્વે એ નિર્ણય કરી શકી નહિ, ને નિદ્રાધીન થતાં સુધીમાં એનું મન ઠીક પ્રમાણમાં બારે થઈ મધું.

ખીજ સવારે એ વહેલી જગી ભડી. પત્ર પૂરો કરવાનો વિચાર તરત જ અપકર્યો પણ કુમાર એની સાથે એકાંતમાં કંઈક અગલસરી વાત કરવા ઇચ્છે છે તેનું સ્મરણુ મધ આબ્યું. કુમારે એના મનોવિહાર અંગે ને ઉદ્ગારો કાઢ્યા હતા તે પણ એને અર્થપૂર્ણ લાગ્યા. એકાદ ક્ષણુ એમ પણ થયું કે કુમાર કમલેશ વિષે કંઈક જણાવતો હોય અથવા તો તે સંબંધમાં પૂછવાનો હોય! આવી વિચારમય રિચિતિમાં માધવી પ્રાતઃકર્મમાં પ્રવૃત્ત થઈ અને રનાનારિથી પરવાપી પછી શાલ ઓઠીને ખાગમાં બહાર મારવા લાગી.

અધીક કલાક વીલા પછી એક બાણ્યુ તડકો આબ્યો એટલે એક જગ્યાએ તે બેઠી. આ દરમિયાન કુમારે જગીને તેની તપાસ કરી લીધી હતી અને ત્વરાથી તે તૈયાર થવા લાગ્યો હતો. માધવી ખંભલામાં

આવવા ઉભી થઈ કે કુમાર ખાગમાં દાખલ થયો. માધવી સમજી મધ કે એ વાત કરવા જ આવે છે એટલે તે સાંગે મધ. કુમારે પૂછ્યું: 'કેટલા વાગે ભડી છે?'

'ખબર નથી.' હસીને માધવીએ કહ્યું.

'જરા ફરીશું?'

'ફરીએ.'

બધાં તડકો પથરાતો જતો હતો લાં ધીમી ગતિએ બંને ચાલવા લાગ્યાં. બે ત્રણ મિનિટ સુધી મૌન રહ્યું એટલે માધવીએ પૂછ્યું: 'તમે શી વાત કરવાના હતા?'

'કહું છું.' એટલું બોલી કુમારે સ્વસ્થ થવા ને મનમાં વાત ગોઠવવા પ્રયત્ન કર્યો. પછી બોલ્યો: 'મારે શેકું કે અંમત પૂછવું છે. તું જવાબ આપશે?'

'અંમત?' માધવીએ સ્વસ્થતાથી જ સામે પ્રશ્ન કર્યો ને ઉમેર્યું: 'અંમત જેવું તો મારે કશું છે જ નહિ.'

'તો વિચારવા માટે પૂછું છું એમ સમજવું.' કુમારે કહ્યું.

માધવી બોલી: પૂછો, જે હશે તે કહીશ.'

'અભ્યાસ પછી શું કરવું તેનો વિચાર તને કોઈ વાર આવે છે?'

'એમાં વિચાર કરવા જેવું શું છે?'

'હું એમ પૂછું છું કે ભાવિ જીવન વિષે તું કોઈ વાર વિચારે છે? જીવન માં કોઈ આદર્શ, મહત્ત્વાકાંક્ષા, સ્વર્ણનાં ખરં કે નહિ?'

'એવું કંઈ હું વિચારતી જ નથી.' હસીને માધવીએ કહ્યું.

'એ તો યોગ્ય ન અણ્યામ. દરેક માનવીએ જીવનનો અંબીરતાથી વિચાર કરવો જોઈએ.'

'તમે કરો છો?' માધવીએ એ જ ઉત્તરો આપ્યો.

'હું?' કુમાર જરા ચમકી ગયો.

'મારે જીવન તો શરૂ થઈ ગયું અણ્યામ. એણે ઉમેર્યું.'

'મારું પણ ચાલે જ છે.' સમજવા છતાં માધવીએ બેદરકારી બતાવી.

'તું વાતને ઉડાવે છે.' કુમાર અંબીરતાથી બોલ્યો.

'અને તમે સીધી રીતે પૂછતા નથી.' માધવીએ ઉત્તર આપ્યો.

કુમાર સહેજ અંખવાણો પડ્યો ને તરત કંઈ બોલી શક્યો નહિ. માધવી એ કહ્યું:

'હવે જઈએ. બા-બાણ્યુ રાહ જોતાં હશે.'

'એનો અર્થ એ કે હું ને કહેવા માણું છું તે તારે અંબીરતાથી સાંભળવું નથી.' કુમારના સ્વરમાં સહેજ રોષ આવી ગયો.

માધવીએ કહ્યું: 'હું તો સાંભળવા તૈયાર છું; પણ તમે સ્પષ્ટ કંઈ કહી શકતા જ નથી.'

‘રૂપક બોલું? તું જવાબ આપશે?’ કુમાર ચાલતાં ચાલતાં ઉભો રહી ગયો તે માધવીના ચહેરા ઉપર દષ્ટિ રિચર કરીને બોલ્યો :

‘પહેલાં બોલો તો ખરા. ઉત્તર આપવા જેવું હશે તો જરૂર આપીશ. માધવીએ હીમત બધી સ્વરે કહ્યું :

કુમાર પળવાર એમ જ ઉભો રહ્યો. મનમાં કંઈક નિશ્ચય કર્યો હોય એવા બાવો મુખ ઉપર આવ્યા તે એ બોલ્યો :

‘તું લગ્ન વિષે કંઈ વિચારે છે?’ માધવી આ સંબંધતા જ હસી પડી. ‘આમાં આટલા મૂંઝાતા હતા અને અંભીર બની ગયા હતા?’ થોડી વાર પછી ઉમેર્યું : ‘આ પ્રશ્ન તમારે ખા-આપુછને પૂછવો જોઈએ.’

‘એમને શા માટે?...તું આની અંભીરતા નથી સમજતી?’

‘સાચું કહું તો મેં આ વિષે કદી કશું વિચાર્યું જ નથી. ખા-આપુછ એ પણ અંભીરપણે કશું વિચાર્યું હોય એવા સંભવ નથી.’

‘પણ હવે વિચારવું તો જોઈએ ને!’ હીમત તૂટી જતી હતી છતાં કુમારે કહ્યું.

‘વિચારીશું,’ વાતનો અંત લાવવા માગતી હોય એમ માધવી બોલી.

કુમાર મુંઝાયો. એની બંધી ધારણ્યા ખોટી પડી. મનમાં ગોઠવ્યું હતું તેવું કંઈ તે બોલી શક્યો નહિ તે આશા સેવી હતી તેવું કશું એનાથી નહીં શક્યું નહિ.

માધવીએ અંગલા તરફ જવા પગ ઉપાડ્યો. કુમાર કંઈક મૂંઝાતા સ્વરે બોલ્યો : ‘માધવી, તું ગેરસમજ ન કરતી. તારા હિતને માટે આ પ્રશ્ન મેં પૂછ્યો હતો.’

‘તે હું સમજું જ છું. અને આમાં ગેરસમજ યાચ એવું છે પણ શું?’

‘માધવી!’ કુમારના સ્વરમાં લાગણીનો ભાર આવી ગયો. ‘તે’ ખરેખર લગ્ન વિષે કદી વિચાર્યું નથી?’

માધવી જવાબ આપવાને બદલે આશ્ચર્યથી તેની સાથે જોષ રહી. કુમાર એ આંખો ઝીલી શક્યો નહિ. એણે પોપચાં ઢાલ્યાં તે માધવી અંગલા તરફ ચાલતા લાગી.

માધવીના મનમાં હવે વિચારો ઉભરાયા. કુમારના આ પ્રશ્નો એને સ્વ્યા નહોતા. એ શા માટે આવું બધું પૂછ્યો હતો તેનો પૂરો મર્મ તે એ પામી શકી નહિ, પરંતુ કુમારે આવી નાંચુક ને અંભીર બાબતમાં આ રીતે રસ ન લેવો જોઈએ એવું એના મનમાં લાગવા માંડ્યું. આમ જતાં ધીમે ધીમે વિચારો આવ્યા કે પોતે હવે લક્ષ્મણમાં આવી છે, ખા-આપુછ કદાચ ચીંતા સેવતા હશે, વહેલેયે એ આ પ્રશ્ન ઉત્તર પણ માગશે જ. થોડી વાર આવું વિચારસંક્રમણ ચાલ્યું પણ આગળ વધવાની રિચિત નહોતી એટલે અંતે બળપૂર્વક એણે

વોતાના મનને ખીણ બાણુ વાળવા માંડ્યું થોડી વાર તે અહીં તહીં ફરી, જેની તેની સાથે વાતો પણ એણે કરી, એ પછી પુસ્તકમાં મન પરોવ્યું ને છેલ્લે પાની રમ્મ લઈ એકલી જ સરોવરમાં વિહાર કરવા ચાલી નીકળી!

માધવી નૈનિ સરોવરમાં જઈ માં બેઠી ત્યારે કુમાર અંગલાના ઉપર ના ખંડમાં જઈ અસ્વસ્થ મનને સ્વસ્થ કરવા મથી રહ્યો હતો. એને યત્ન હતું કે પોતે ચેત્તુ રીતે વાત કરી શક્યો નહિ, નિરર્થક એણે અંભીરતા પ્રગટાવી દીધી, એકાદ બે દિવસ રાહ જોઈ સહજ રીતે વાત કરી હોત તો સાફ હતું. એના મનમાં ચીંતા પ્રગટી : ‘માધવીને ખરાબ તો નહિ લાગ્યું હોય? મારા તરફ અણુગમે તો નહિ પ્રગટે એના દિલમાં?’ થયેલી વાતો એ સંભારવા લાગ્યો. માધવીના તે વખતના મુખભાવ ઉપર પણ એને વિચારો આવ્યા, પરંતુ કંઈ નકકી થઈ શક્યું નહિ. મૂંઝાતા મનને સ્વસ્થ કરવા એ ખારીમાં આવીને ઉભા રહ્યો. સામાજિક રીતે એની નજર સરોવર ઉપર પડી. સવારનો સમય હતો એટલે બેચાર હોડી જ સરોવરમાં ફરતી હતી. એકમાં એણે માધવી જેવી યુવતી જોઈ, પરંતુ તેણે મન માની શક્યું નહિ. તરત જ વિચાર આવ્યો : ‘માધવી જો સ્વીકારે ને એકલી હોડીમાં ફરવા આવે તો એવું મન જાણી શકાય.’ તરત જ પ્રશ્ન થયો : ‘આજે એવું સૂચન કરવા તું ચોગ્ય છે?’

કુમાર કંઈ નકકી કરી શક્યો નહિ એટલે નીચે આવ્યો ને માધવી ના ઓરડા તરફ એણે જોયું. ઓરડા અર્ધપુલ્કો હતો, એ પાસે ગયો તો ખમર પડી કે માધવી અંદર નથી. તરત જ હરિવલ્લભના ખંડમાં નજર નાખી, એ લાં પછી નહોતી.

એ પછી દીવાનખાનામાં, બોબનખંડ તરફ, વરંડામાં ને છેલ્લે ખામમાં તે જઈ આવ્યો, પણ માધવી ક્યાંય દેખાઈ નહિ. તરત જ અપકારો થયો.

‘એ જ હશે એ હોડીમાં?’ અડધી તૈમાર થઈ એ સરોવર તરફ ચાલ્યો.

—કમશ:

માટીનો ઔષધિરૂપે ઉપયોગ

લેખક : ડા. મણીલાલ ભા. અમીન

કરમાત મારા પાંચ વર્ષ ઉપર ના પુત્રની આંખોએ ઝામટો મથેલો. ઝામટો થાય ત્યારે અસહ્ય વેદના હોય છે. આ વેદનામાં દુઃખાવો નથી હોતો પણ તીખા-તીખા આવ્યા કરે છે. આ દરદ માટે ડોક્ટરે ‘ઓપન’ કરવા સૂચવ્યું. દેશી ઉપચારે ઝામટો ને દોરારથી વીંધવા સૂચવ્યું. પણ અમે માટીનો ઉપચાર શરૂ કર્યો અને માટી લગાડતાં જ મુખ ઠંડક વળી ચાર દિવસે આંખોનું દર્દ તદ્દન ગયું.

હાથનો સોજો : મારી ડિઝીરીના ગળા હાથનું કાંડુ સોજી ગયેલું, મુખ ગરમ ગરમ થઈ ગયેલ કદાચ પાકે તેવા સંભવ હતો. માટીનો પાટો શરૂ કરતાં જેજ દિવસમાં તદ્દન આરામ થયો.

દાંતની પીડા : મારી પોતાની ઉપલા ઝડપાની ખીણ દાંટે મુખ દુખાવો ઉપડ્યો મ્હોંમાં ચારે બાજુ અવાળુ ચડી ગયેલ. ડોક્ટરને બતાવતા સૂચના આપેલ કે એટલા બધા સરત અવાળુ ચડી ગયેલ છે કે તેને સહેજ ચેક મુકાવી દો કારણ કે અવાળુ પાકી ગયા લાગે છે. વળી મ્હોંમાં દુર્ગંધ પણ વધુ પડતી છે. ખીજને બતાવતા દાંડ ખેંચી નાખવા સલાહ મળી દર્દ એટલું હતું કે દાંડ ખેંચાવી મંજુર કરી. દાંડ ખેંચવાને ખેંચવાની દાંડને બદલે પહેલી તદ્દન સાથ દાંડ મરડી ખેંચી. મનજુન સાથ દાંડ ખેંચાણી નહિ પણ મળમાંથી હલી મઠ અને અસહ્ય દુઃખાવો ઉપડ્યો.

તુરતજ ઘરે આવી માટીનો પ્રયોગ શરૂ કર્યો. મ્હોંમાં બીની માટી બરી માલ ઉપર માટીનો લેપ કર્યો અને દર દોઢયાં બે કલાકે માટી બદલાવતો રહ્યો. સતત છ કલાકના પ્રયોગે દર્દ તદ્દન શાંત થઈ ગયું. પછી ચાર દીવસ રાત્રે સુતી વખતે ગાલ ઉપર માટીનો પાટો બાંધવાનો અને દાંટે માટી ધાલી માટીવાળા પાણીને મ્હોંમાં રાખી ચારે બાજુ મુખ મળાવી કામળા કરવાથી હલેલા દાંત મનજુન થઈ પાછા ચોટી ગયા અને તમામ પ્રકારની પીડા ગઈ છે.

કાનનો દુખાવો : એક મહા-રાષ્ટ્રીયન વીસ વરસની ઉમરની બહેનને છેલ્લા સાત વરસથી કાનમાં પરંતુ દર્દ, દુર્ગંધ હતી, પીડા હતી. અનેક પ્રયોગો પછી ભાવનમરના તખ્તસિંહજી દોરપીટલમાં એકસરેથી જોતા મહામ પડ્યું કે અંદરનું ઢાકું સડે છે અને તેને ઓપરેશન કરી કાઢી દેવાખવાથી આરામ થશે. પુરંતુ સંજોગવશાત સેવા મંડળ દવાખાનામાં આવતા માટીનો ઉપચાર બતાવ્યો. શરૂ કર્યો અને પંદર દીવસમાં કાંઈ ચમત્કારિક રીતે તદ્દન આરામ થઈ ગયો છે. આજે તેમને કાન અંગે કાંઈપણ પ્રકારની પીડા કે ફરીવાદ નથી.

આવા અનેક પ્રકારના અપતરાઓ આદ મુંદર પરીણામે માટીનો ઉપચાર થી આવેલા છે.

પખવાડીક પંચાંગ

વાર	શ્રોતી ૧૯૫૬ ઓગસ્ટ	દીંડુ ૨૦૧૨ આપાઠ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૫ સવાલ જલદજ	પારસી ૧૩૨૫ શહેરવર માહાવા	સુરોદય ક. મી.	સુપીરત ક. મી.	ધાર્મિક-તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૩	૧૬	૨૫	૭	૬-૪૧	૫-૧૩	શિવરાત્ર
શની	૪	૧૭	૨૬	૮	૬-૪૨	૫-૨૩	
રવી	૫	૧૮	૨૭	૯	૬-૪૦	૫-૨૪	
સોમ	૬	૧૯	૨૮	૧૦	૬-૪૦	૫-૨૪	
મંગળ	૭	૨૦	૨૯	૧૧	૬-૩૯	૫-૨૫	દીપપૂજા
બુધ	૮	૨૧	૩૦	૧૨	૬-૩૯	૫-૨૫	
ગુરુ	૯	૨૨	૩૧	૧૩	૬-૩૮	૫-૨૬	વનાયકી ચતુર્થી
શુક્ર	૧૦	૨૩	૩૨	૧૪	૬-૩૮	૫-૨૬	
શની	૧૧	૨૪	૩૩	૧૫	૬-૩૭	૫-૨૭	નામ પંચમી
રવી	૧૨	૨૫	૩૪	૧૬	૬-૩૭	૫-૨૭	
સોમ	૧૩	૨૬	૩૫	૧૬	૬-૩૬	૫-૨૭	શીતલા સપ્તમી
મંગળ	૧૪	૨૭	૩૬	૧૭	૬-૩૬	૫-૨૮	
બુધ	૧૫	૨૮	૩૭	૧૮	૬-૩૬	૫-૨૮	દુર્ગાષ્ટમી
ગુરુ	૧૬	૨૯	૩૮	૧૯	૬-૩૫	૫-૨૯	

સાહાર સ્વીકાર

ગતાંકનો કુલ સરવાળો	૨૪૮	૧૬	૧
પરામભાઈ રામભાઈ (બેચાલ)	૧	૧	૦
રણછોડ એન્ડ સન્સ (પોર્ટ એલીઝાબેથ)	૧	૧	૦
મીસ્ત્રી કેથ સ્ટોર (એલ. ટી.)	૧	૧	૦
પી. ગંગારામ (ડરબન)	૨	૨	૦
એમ. એમ. જોશી. એન્ડ સન્સ (પ્રીશીરીય)	૨	૨	૦
એ. બીખા	૧	૦	૦
વેન્ડર બીજલ પાર્ક સ્ટોર (ટ્રાંસવાલ)	૨	૨	૦
એલ. ડી. મીસ્ત્રી (રિન્ડ ફોન્ટીન)	૧	૧	૦
ને. ડાબા	૧	૧	૦
કેશવ ભુલા (પોર્ટગીટરસ્ટ)	૧	૧૪	૦
જીવણભાઈ હીરા (ઇસ્ટલંડન)	૧	૧	૦
પાનીબેન જીવન	૧	૧	૦
લક્ષ્મણ કેશવ (સ્પ્રીંગ્સ)	૧	૧	૦
ને. પરસોત્તમ (ને'બર્ગ)	૧૦	૦	૦
રામા મીઠાં (કેપ)	૧	૧	૬
એમ. બીખા (મીડીલબર્ગ)	૧	૧	૦
પી. કે. ટેલરસ (બોક્સબર્ગ)	૧	૧	૦
કુલ સરવાળો	૨૬૯	૧૭	૭

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' if not, Why not?

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લખાઈ પ્રકારના શણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બંધાયેલ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ.
બોક્સ ૧૫૪૯.

ધાર્મિક પુસ્તકો

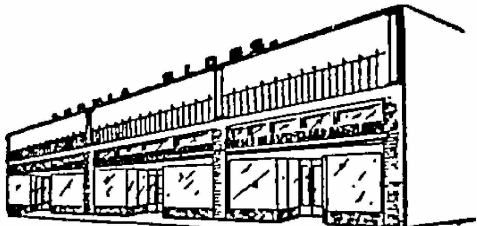
વિનાયા માલે કૃત જીવનગીતા ગીતાજી વિગેરે ધાર્મિક પુસ્તકોના શ્લોકોપર પ્રવચન.

કૃષ્ણવાચન વૃત્તિ (જીવનગીતા શ્લોકો)	૧	૬
ગીતા પ્રવચન	૩	૦
સ્થિતપ્રજ્ઞદર્શન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના શ્લોકો)	૪	૦
મધુકર (વિવેકો સંગ્રહ)	૪	૬
જીવન દ્રષ્ટી (" ")	૩	૯

Obtainable :
INDIAN OPINION.
P/Bag, Durban, Natal.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના ટાગીના ખાસ અમારી જાતી રેપરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવા રીતે કરીએ છીએ.

નેક્લેસ, જ્યુલી જ્યુલી ટીઝાઈનની અંગૂઠી અંગૂઠા, સાડીની પીન, વીંટી બકલ એરંગ નીચે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

બીજાં કેટલાંક પુસ્તકો

ઈશકની ખુશ્બુ (નવલ કથા)	૧	૦
તેજવિનો (કુંઠા જીવન ચરીતો)	૭	૬
ચાહીદનો સંદેશ	૪	૦
મરૂ બુખિયાં	૪	૦
ચેલ્લુબ્ધ	૭	૦
રૂપનાથ	૭	૦
ક્રાઇનો ભોગ	૬	૦
નિવિધ તાપ	૪	૦
સુદ્ધ ખાશ્વર (જીવન ચરીત)	૪	૦
રાબ રાણી નાડીકા	૧	૦
જીવન રચિયામાં યોધીયું	૩	૬
સોફ્ટીસની સફર	૨	૬
જીવતા તહેવારો (કા. કાલેલકર)	૪	૦
જીવન યાત્રા	૪	૦
કૃષ્ણવાચન (વિનોભા)	૧	૬
સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન	૪	૦
ગીતા પ્રવચનો	૩	૦
મધુકર	૪	૯
જીવન દ્રષ્ટિ	૩	૯
શ્રાધ્ધના તેર દિવસ	૧	૦
શ્રેયાર્થીની સાખના (નરહરિ પરિચ)	૭	૬
સલ્વના પ્રયોગો-આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૬
દીલ્લી ડાયરી	૭	૬
રામનામ	૨	૦
બાપુ મારી ગા (મનુબેન)	૧	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી (પાંચ વાગ.)	૨	૯
અનુભવ વિદ્યાપીઠનો જોડણી કોશ	૧	૨
મહાદેવભાઈનું પુન' ચરિત્ર	૨	૩
માનની ખરેખર (કાલેલકર)	૬	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦

'INDIAN OPINION', P. Bag Durban.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકોપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ડા ઈન્ડિયાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અગર જમીન માગે' મુસાફરી કરવા ઘેર ભાંડાં અમારી મારફતે પુર્ણિત કરો. ઇંગ્લી, આગ, ચોરી, દુલ્લહ, અકસ્માત, પોલિસાસ, વિગેરેના નીમા અમે હતાંરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડાં લખાવવા રેવન્યુ ઈન્વીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લખવી ખાલતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે તમને સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઈન્ડિયા અને ષોર્ટસાગર ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade, Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

લેડરમ શુટ, ડાઈર્નીઅરમ શુટ, વોલ્ફશો, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈલ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, પુસ્ક કેસ, ટેબલ, તબલ કીકાયત ભાવે ખરીદી શકશો. ભલે પધારી લાભ લેવા શુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

૨૦ હમરી હેખરેખ નીચે તઈચાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈચાર રહે છે. માત્ર રોકડા લાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને નેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their **POSTAL ORDER** with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે

નો. રોડશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સર્ધન રોડશીયા ૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

યુનીલાલ પ્રધર્સ

હમણાંજ ખુલ્લો મુકલો માલ!

ન્યુ ધરા હાપેલી નીનન સાડીઓ ૬ વાર શી. ૪૯-૬ જરીની કીનારવાળી બ્યોરનેટ ૪૫" વારની શી. ૧૫-૦

પાટલી પાલવ અને આખી ખાત વાળી

રેશમી હાપેલી સાડી પા. ૭-૧૦-૦ થી ઉપર

વેનડી કીનારની સાડી કેપ ૪૫" વારની શી. ૩/૧૧ થી ઉપર

મુતરાઉ સાડીઓ છેલ્લી ઢખના રંગો અને હોપો વાળી પાંચ વાર શી. ૨૭-૬ થી ઉપર ૭ વાર શી. ૩૬-૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

ભેદએ તો સામ્પલ મોકલીશું.

યુનીલાલ પ્રધર્સ

(પ્રો.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ૨૪૦૦૩ પી. ઓ. બોક્સ ૮૨૨.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અમે સ્પેશલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંત હેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડશીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન. ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંખા અબાધ, લીલી અબાધ અને મુરજુની ત્રાસમ માલુ છે. આદુ ૧૦ પેની રતલ, લસણુ ૯ પેની રતલ. પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બનર ભાવ પોસ્ટલ બુર્ડ. વારશીટ શી. ૧૦-૬ ડબન; લાંબી અને રક્વેર વારશીટ શી. ૧૧-૧ ડબન.

રોડશીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બિલ્લખન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરવ ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD. WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251. DURBAN.

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address : "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * * *
આખો દિવસ વેજિટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * * * *
હાજી પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણુની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * * *
હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * * *
બોડીંગ અને લોજીંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગનેજ લેવામાં આવશે. ઓરડાઓમાં નહું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અમર તો દેશમાંથી આવના ઉતારૂઓ માટે કુટુંબને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * * *
ઘરનું આથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * * *
ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

* * * * *
પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.